

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

حکمرانی جمعیت و خانواده

Population and family Governance

مقطع تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی)

کمیته حکمرانی

ویژه دانشگاه تهران

بیت

نام رشته: حکمرانی جمعیت و خانواده

عنوان گرایش: -

گروه تحصیلی: علوم اجتماعی

دوره تحصیلی: تحصیلات تکمیلی

زیرگروه تحصیلی: بینارشته‌ای

نوع مصوبه: تدوین

پیشنهادی: دانشگاه تهران

تاریخ تصویب: ۱۴۰۲/۰۶/۲۶

برنامه درسی تدوین شده دوره تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی) رشته حکمرانی علم، فناوری و نوآوری در جلسه شماره ۹۶۵ به تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۶ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر قاسم عموعابدینی

معاون آموزشی

مدیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

دکتر رضا نقی‌زاده

مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

حکمرانی جمعیت و خانواده

POPULATION AND FAMILY GOVERNANCE

مقطع : کارشناسی ارشد

گرایش: ندارد

اعضای کمیته تدوین و بازنگری برنامه:

مجید مختاریان پور	عضو هیات علمی دانشگاه تهران
ابراهیم مزاری	عضو هیات علمی دانشگاه تهران
محمد اسماعیل عبداللہی	عضو هیات علمی دانشگاه تهران
رضا امیدی فر	معاون اجرایی دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران
فاطمه زین الدینی	عضو هیات علمی دانشگاه تهران
فاطمه اردو	عضو هیات علمی دانشگاه تهران
سمیه رباط میلی	عضو هیات علمی دانشگاه تهران

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه: معرفی کلی و تبیین برنامه درسی

خانواده اولین و تنها نهاد فطری، طبیعی و بی‌بدیل نظام خلقت است که به اقتضای نیازهای فطری، طبیعی، عاطفی و اجتماعی نوع انسان شکل گرفته و قدمتی به درازای عمر انسان در کره خاکی دارد. با توجه به اهمیت و جایگاه رفیع و منحصر به فرد نهاد خانواده در شکل‌گیری ساختارهای کلان جامعه، این نهاد همواره از زوایای مختلف مورد توجه اندیشمندان و صاحب نظران علوم مختلف بوده است. در این میان مکاتب الهی به ویژه مکتب متعالی اسلام به فرآیند شکل‌پذیری این نهاد سرنوشت‌ساز و تأثیرگذار توجه و عنایت خاص مبذول داشته است. قرآن مجید تشکیل و تحکیم نهاد خانواده را موجب آرامش و امنیت روان و نزول رحمت الهی دانسته و با تبیین حریم خانواده از آن به عنوان سنگری مطمئن جهت رشد و تعالی اعضای خود یاد کرده است. پیامبر اکرم (ص) با بیان «ما بنی فی الاسلام بنا حب الی الله تعالی اعز من الترویج» خانواده را محبوب‌ترین نهاد خلقت و ازدواج را سنگ بنای این نهاد مقدس و سنت خود معرفی کرده‌اند. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز در اصل دهم، خانواده را واحد بنیادی جامعه اسلامی دانسته و مقرر داشته، همه قوانین و مقررات و برنامه‌ریزی‌های مربوط باید در جهت آسان کردن تشکیل خانواده، پایداری از قداست و استواری روابط خانوادگی بر پایه حقوق و اخلاق اسلامی باشد.^۱ صنعتی شدن، گسترش شهرنشینی، توسعه آموزش و بهداشت و پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آنها باعث ایجاد تغییر در ساختار و کارکرد خانواده و نقش‌ها و روابط اعضای آن شده است، به گونه‌ای که می‌توان گفت نهاد خانواده بستر مناسبی برای رصد تغییرات اجتماعی، اقتصادی و جمعیتی در سطوح خرد و کلان بشمار می‌رود. این تغییرات لزوماً نمی‌تواند به معنای تضعیف خانواده و از بین رفتن جایگاه مهم آن در جامعه تعبیر شود.

نظام اداره در کشورهای مختلف دنیا از قرن بیستم به این سو بر مبنای دو فلسفه کاپیتالیسم و سوسیالیسم (و البته با غلبه کاپیتالیسم) شکل گرفته و در هر دوی این فلسفه‌ها نهاد خانواده مورد اجحاف فراوانی واقع شده است و نه در نظام فردگرای کاپیتالیستی و نه در نظام جمع‌گرای سوسیالیستی خانواده اصالت نداشته و ندارد. در مقابل از دیدگاه اسلامی خانواده نهاد هویت‌بخش انسان و اساسی‌ترین نهاد اجتماعی است و فرد عملاً در نهاد خانواده تعریف شده و تعالی پیدا می‌کند. خانواده حلقه‌ی واسطه فرد و جامعه تلقی می‌شود و نقش اساسی و بی‌بدیلی در پیوند فرد و جامعه دارد. در واقع از دیدگاه اسلامی، خانواده کوچکترین عضو جامعه است و نه فرد. بر اساس این اصل مهم، خانواده کوچکترین سازمان تلقی شده و کنشگر و نقش‌آفرین اصلی در عرصه پیشرفت کشور نیز از دیدگاه اسلامی خانواده است. بدین ترتیب این نهاد مقدس اولاً بایستی تشکیل شده، حفظ گردیده و گسترش و تعالی پیدا کند و از سوی دیگر به عنوان موتور محرکه پیشرفت کشور در عرصه‌های مختلف فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و علمی نقش‌آفرین کلیدی باشد. البته نقش‌آفرینی خانواده در پیشرفت به معنای تبدیل شدن به ابزار پیشرفت و مزاحل شدن ارزش‌های ذاتی آن در مسیر پیشرفت کشور نیست چرا که با چنین اتفاقی عملاً موجودیتی به نام خانواده ماهیت خود را از دست داده و علاوه بر ضربه‌هایی که به بنیان جامعه وارد می‌آید، در این نقش‌آفرینی نیز نمی‌تواند به درستی ایفای نقش نماید. بدین ترتیب اصالت داشتن کرامت خانواده و حفظ و تعالی ارزش‌های ذاتی آن و عدم نگاه ابزاری به این نهاد مقدس در خدمت پیشرفت کشور همواره بایستی به عنوان یک اصل غیرقابل تغییر در خط‌مشی‌گذاری‌ها در نظر گرفته شود.

رشته حکمرانی جمعیت و خانواده نیز بر اساس این بنیان فکری و به منظور ایفای نقش و رسالت دانشگاه در راستای تحقق حکمرانی مطلوب اسلامی ایرانی با محوریت خانواده تشکیل شده است.

این رشته مباحث حوزه حکمرانی را به یافته‌ها و مفاهیم حوزه خانواده پیوند داده و از این رهگذر دانش بین رشته‌ای حکمرانی جمعیت و خانواده را بنا نهاده و در این میان از یک سو بر حل مسائل خانواده و تعالی این نهاد مقدس و از سوی دیگر بر فراهم آوردن زمینه‌های نقش‌آفرینی مؤثر این نهاد، به عنوان محور پیشرفت کشور تأکید دارد. از وجه اول این رشته از یک سو به شکل‌گیری، حفظ، گسترش و تعالی

^۱ تارنمای مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

خانواده و حل مسائل و چالش‌های خانواده نظر دارد. به طور مثال، یکی از اصلی‌ترین چالش‌های ناشی از تحولات خانواده کاهش فرزندآوری است که تداوم آن می‌تواند در بلندمدت به یکی از تهدیدات اصلی این نهاد بدل شود به‌طوری که در سطح کلان اجتماعی، به سالخوردگی ساختار جمعیت و کاهش نیروی کار جوان و در سطح خانواده، به کاهش ظرفیت‌های حمایتی فرزندان از والدین سالمند و افزایش وابستگی سالمندان به حمایت‌های اجتماعی بیانجامد و از این طریق نهاد اقتصاد و دولت را با چالش مواجه سازد. به‌علاوه، پیامدها و آسیب‌های فرهنگی و اجتماعی مرتبط با تشکیل یا انحلال خانواده مانند افزایش تجرد، بالا رفتن سن ازدواج، تغییر در الگوهای همسرگزینی و روابط پیش از ازدواج و افزایش طلاق و جدایی در جامعه‌ای مانند ایران، سازگاری و تعامل دیرین میان دو نهاد خانواده و دین را تضعیف می‌کند. از وجه دوم نیز این نهاد مقدس و دیرپا بایستی در عین اصالت داشتن و با حفظ ارزش‌های ذاتی خود محور پیشرفت کشور قرار می‌گیرد.

بر اساس آنچه گفته شد رشته حکمرانی خانواده‌محور اینگونه تعریف می‌شود:

حکمرانی جمعیت و خانواده دانشیست میان رشته‌ای شامل مجموعه‌ای از خط‌مشی‌گذاری‌ها، قاعده‌گذاری و تنظیم‌گری‌ها به منظور ایجاد، حفظ و گسترش و تعالی، تأمین پایدار نیازهای مادی و معنوی و توانمندسازی خانواده اسلامی-ایرانی به مثابه یک هویت جمعی توسط نظام حکمرانی در راستای نقش‌آفرینی مؤثر خانواده در پیشرفت کشور و ارتقای سبک زندگی دینی با حفظ و تعالی ارزش‌های ذاتی آن (کرامت انسان، روابط سالم و صمیمانه و ...)

در تدوین و رشد و گسترش این رشته تلاش شده است که علاوه بر مراجعه به الگوهای دانشگاهی و تجارب آموزشی در سطح جهانی در حوزه خانواده، الزامات و بایسته‌های اسلامی-ایرانی این حوزه با توجه به بافت جامعه ایران نیز مورد توجه قرار گیرد و اساساً تولد و رشد این رشته در یک فضای کاملاً بومی اتفاق افتاده است. در واقع موضوعات و مسائل حوزه حکمرانی جمعیت و خانواده در عین داشتن اشتراکات با دانش موجود، از آنجا که به عنوان یک دانش در کشور ایران خاستگاه‌های متفاوتی داشته و از طرفی هم اهداف جمهوری اسلامی ایران در زمینه حکمرانی و خانواده با ارزش‌های دینی و فرهنگی خاصی عجین شده است، بنابراین حکمرانی با محوریت خانواده در جامعه مسلمان ایران نیازمند توجه به آموزه‌های اسلامی و فرهنگ ایرانی در زمینه‌های مختلف می‌باشد که در تدوین و گسترش این رشته به این امر بسیار مهم توجه کامل شده و می‌شود.

ب) اهداف

خانواده از منظر جامعه شناسی اساسی ترین نهاد اجتماعی است که در شکل گیری ساختارهای کلان و عملکرد آن نقش بی بدیلی دارد. هر گونه انحرافی در فضای ارتباطی و عملکردی خانواده به عنوان تار و پود سلول های جامعه، تأثیر عمیق و ماندگاری در ساختمان دیگر نهادهای اجتماعی دارد. به همین دلیل اندیشمندان حوزه علوم اجتماعی و رفتاری خانواده را به عنوان مهم ترین بستر رشد و توسعه متوازن تلقی می کنند.

قلمرو خانواده همان قلمرو "انسان" است. هر یک از نهادهای اصلی جامعه نظیر دین، آموزش و پرورش، دولت، اقتصاد و جامعه، عناصر و مواد اولیه خود را از خانواده دریافت می کنند. بنابر این بسیار بدیهی و طبیعی است که کارکرد همه این نهادها متأثر از کارکرد نهاد اصلی و زیربنایی یعنی "خانواده" باشد. اگر نهاد خانواده در انجام وظایف و رسالت اصلی خود موفق باشد، سلامت و بهره وری دیگر نهادهای رسمی و غیر رسمی تضمین خواهد شد. در واقع اندیشمندان علوم رفتاری بر این واقعیت تأکید دارند که سلامت، عزت و اقتدار هر جامعه ای ریشه در خانواده دارد. اگرچه کارکرد دیگر نهادهای اجتماعی نظیر آموزش و پرورش در به فعلیت رساندن استعداد های بالقوه بسیار مهم و حیاتی است، اما آنگاه که ساخت و فرآیند شکل گیری خانواده بر اساس معیارها و شاخص های درستی بنا شده باشد، تحقق عملکرد دیگر نهادها با سهولت انجام خواهد پذیرفت.^۲

بند دوم سیاست های کلی خانواده که در سال ۱۳۹۵ ابلاغ شد صراحتاً به محور قرار گرفتن خانواده در سیاست های اجرایی و همه نظام های آموزشی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی تأکید می کند. در متن ابلاغ سیاست های کلان جمعیت از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی در اردیبهشت ماه ۱۳۹۳ نیز موضوعاتی از قبیل رفع موانع ازدواج و فرزندآوری و تحکیم بنیان و پایداری خانواده (بندهای ۲، ۳ و ۴) صراحتاً مورد تأکید قرار گرفته است. تمام این تمهیدات و خط مشی ها با محوریت خانواده اتخاذ شده است تا خانواده حفظ شده و رشد و تعالی پیدا کند و به عنوان کنشگر فعال در عرصه پیشرفت کشور ایفای نقش نماید.

با وجود اهمیت محور قرار گرفتن خانواده در پیشرفت کشور، تاکنون متأثر از نگاه های کاپیتالیستی غالب در عرصه علم، خانواده آنگونه که باید در این فرایند اصالت و محوریت نداشته و بنابراین ادبیات گسترده ای حول موضوع حکمرانی جمعیت و خانواده شکل نگرفته است. بنابر آنچه گفته شد، نظر به اهمیت محور قرار گرفتن نهاد مقدس خانواده در خط مشی ها و برنامه های پیشرفت کشور و از سویی ضعف و حتی خلأ ادبیات در این حوزه، تشکیل و گسترش رشته حکمرانی جمعیت و خانواده ضرورت غیرقابل انکاری خواهد داشت.

اهداف تدوین کنندگان رشته را می توان به صورت خلاصه به این شکل توضیح داد:

هدف کلی:

تربیت و پرورش حکمران در ساحت های مختلف آن برای مشارکت موثر در بهبود و توسعه نظام حکمرانی کشور مبتنی بر نظام اسلامی

اهداف اختصاصی:

- ایجاد نگرش نظام مند و کل نگر نسبت به منافع ملی، امنیت ملی، قدرت ملی، تحولات اجتماعی-سیاسی و خط مشی های کلی نظام
- تعمیق نگرش اسلامی-ایرانی فراگیران در حوزه حکمرانی
- آشنایی با تحولات نظری و روش شناسانه در حوزه حکمرانی خانواده محور و روش شناسی پژوهش های این حوزه؛
- پرداختن به ارتباط میان پویایی های نهاد خانواده و خط مشی گذاری؛

^۲. تارنمای مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

- شناخت سیر تحولات خانواده در ایران و جهان؛
- رسیدن به درک جامع از مسائل خانواده در پیوند با دیگر نهادهای اجتماعی؛
- شناخت دیدگاه‌ها و نظریه‌ها در حوزه حکمرانی خانواده‌محور؛
- درک توسعه و پیشرفت مبتنی بر خانواده و ایده‌آل‌ها و چشم‌اندازهای حکمرانی خانواده‌محور
- شناخت روش‌های علمی استفاده از ظرفیت داده‌ها، اطلاعات و دانش تولیدشده در حوزه حکمرانی خانواده‌محور
- شناخت و بومی‌سازی خط‌مشی‌گذاری‌های خانواده در ایجاد، حفظ و گسترش خانواده و فرزندآوری و فرزندپروری.
- درک مسائل و نیازهای خانواده از منظر حکمرانی و تلاش برای توانمندسازی آن
- درک روندهای جمعیتی و ارتباط آن با حکمرانی خانواده‌محور

پ) اهمیت و ضرورت

خانواده از منظر جامعه‌شناسی اساسی‌ترین نهاد اجتماعی است که در شکل‌گیری ساختارهای کلان و عملکرد آن نقش بی‌بدیلی دارد. هرگونه انحرافی در فضای ارتباطی و عملکردی خانواده به عنوان تار و پود سلول‌های جامعه، تأثیر عمیق و ماندگاری در ساختمان دیگر نهادهای اجتماعی دارد. به همین دلیل اندیشمندان حوزه علوم اجتماعی و رفتاری خانواده را به عنوان مهم‌ترین بستر رشد و توسعه متوازن تلقی می‌کنند.

قلمرو خانواده همان قلمرو "انسان" است. هر یک از نهادهای اصلی جامعه نظیر دین، آموزش و پرورش، دولت، اقتصاد و جامعه، عناصر و مواد اولیه خود را از خانواده دریافت می‌کنند. بنابر این بسیار بدیهی و طبیعی است که کارکرد همه این نهادها متأثر از کارکرد نهاد اصلی و زیربنایی یعنی "خانواده" باشد. اگر نهاد خانواده در انجام وظایف و رسالت اصلی خود موفق باشد، سلامت و بهره‌وری دیگر نهادهای رسمی و غیررسمی تضمین خواهد شد. در واقع اندیشمندان علوم رفتاری بر این واقعیت تأکید دارند که سلامت، عزت و اقتدار هر جامعه‌ای ریشه در خانواده دارد. اگرچه کارکرد دیگر نهادهای اجتماعی نظیر آموزش و پرورش در به فعلیت رساندن استعدادها بالقوه بسیار مهم و حیاتی است، اما آنگاه که ساخت و فرآیند شکل‌گیری خانواده بر اساس معیارها و شاخص‌های درستی بنا شده باشد، تحقق عملکرد دیگر نهادها با سهولت انجام خواهد پذیرفت.^۳

بند دوم سیاست‌های کلی خانواده که در سال ۱۳۹۵ ابلاغ شد صراحتاً به محور قرارگرفتن خانواده در سیاست‌های اجرایی و همه نظام‌های آموزشی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی تأکید می‌کند. در متن ابلاغ سیاست‌های کلان جمعیت از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی در اردیبهشت ماه ۱۳۹۳ نیز موضوعاتی از قبیل رفع موانع ازدواج و فرزندآوری و تحکیم بنیان و پایداری خانواده (بندهای ۲، ۳ و ۴) صراحتاً مورد تأکید قرار گرفته است. تمام این تمهیدات و خط‌مشی‌ها با محوریت خانواده اتخاذ شده است تا خانواده حفظ شده و رشد و تعالی پیدا کند و به عنوان کنشگر فعال در عرصه پیشرفت کشور ایفای نقش نماید.

با وجود اهمیت محور قرار گرفتن خانواده در پیشرفت کشور، تاکنون متأثر از نگاه‌های کاپیتالیستی غالب در عرصه علم، خانواده آنگونه که باید در این فرایند اصالت و محوریت نداشته و بنابراین ادبیات گسترده‌ای حول موضوع حکمرانی جمعیت و خانواده شکل نگرفته است. بنابر آنچه گفته شد، نظر به اهمیت محور قرار گرفتن نهاد مقدس خانواده در خط‌مشی‌ها و برنامه‌های پیشرفت کشور و از سویی ضعف و حتی خلأ ادبیات در این حوزه، تشکیل و گسترش رشته حکمرانی جمعیت و خانواده ضرورت غیرقابل انکاری خواهد داشت.

^۳. تارنمای مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی (بر اساس جدول شماره ۱ تا ۳ آیین نامه تدوین و بازنگری برنامه های درسی)

جدول (۱) - توزیع واحدها

نوع دروس	تعداد واحد
دروس عمومی	-
دروس پایه	-
دروس تخصصی الزامی	۱۰
دروس تخصصی اختیاری	۱۶
پروژه/رساله/ پایان نامه	۶
جمع	۳۲

ث) نقش، توانایی و شایستگی مورد انتظار از دانش آموختگان:

جدول (۲) - شایستگی های مورد انتظار و دروس مرتبط

مهارت ها، شایستگی ها و توانمندی های ویژه	دروس مرتبط
ایجاد نگرش نظام مند و کل نگر نسبت به منافع ملی، امنیت ملی، قدرت ملی، تحولات اجتماعی-سیاسی و سیاست های کلی نظام	امنیت، منافع ملی و حکمرانی
تعمیق نگرش اسلامی فراگیران در حوزه حکمرانی	۱- آراء اندیشمندان مسلمان در حکمرانی (امامین انقلاب) ۲- حکمرانی اسلامی
توسعه دانش و مهارت و اخلاق فراگیران در حوزه حکمرانی	۱- مفاهیم پایه حکمرانی ۲- رفتار حکمرانی ۳- اخلاق حرفه ای در حکمرانی
آشنایی با تحولات نظری و روش شناسانه در حوزه حکمرانی خانواده محور و روش شناسی پژوهش های این حوزه	۱- تاریخ تحولات نهاد خانواده ۲- روش شناسی پژوهش های کمی در علوم اجتماعی ۳- روش شناسی پژوهش های کیفی و آمیخته در علوم اجتماعی ۴- آزمایشگاه حکمرانی جمعیت و خانواده
ایجاد توانایی خط مشی گذاری در حوزه خانواده و ابعاد مختلف آن و درک ارتباط این نوع حکمرانی با حکمرانی کلان کشور	۱- خط مشی گذاری خانواده (ایجاد، حفظ، گسترش و تعالی) ۲- خط مشی گذاری بازنمایی خانواده در رسانه ها

۳- خط مشی گذاری ارتقای سلامت خانواده	
۴- خط مشی گذاری حقوقی خانواده در جمهوری اسلامی ایران	
۵- خط مشی گذاری فرزندآوری و فرزندپروری	
۶- ساختار نظام ج.ا.ا. حکمرانی جمعیت و خانواده	
۱- پارادایم های توسعه و پیشرفت	درک توسعه و پیشرفت مبتنی بر خانواده و ایده آل ها و چشم اندازهای حکمرانی خانواده محور
۲- خانواده و سبک زندگی	
۳- آینده پژوهی، تحلیل روند و مسائل نوپدید خانواده	
۱- مسائل حکمرانی خانواده محور در ایران و جهان اسلام	درک مسائل و نیازهای خانواده از منظر حکمرانی و تلاش برای توانمندسازی آن
۲- نیازسنجی خانواده با رویکرد پیشرفت کشور	
۳- توانمندسازی خانواده	
۱- خط مشی گذاری جمعیت و تحلیل روندهای جمعیتی در حکمرانی خانواده محور	درک روندهای جمعیتی و ارتباط آن با حکمرانی خانواده محور
۲- خانواده و سیاست گذاری های جمعیتی	

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره (اطلاعات این بند به صورت پیشنهادی می باشد و شرایط و ضوابط ورود به دوره های

تحصیلی، تابع سیاست های بالادستی می باشد).

نظر به ایجاد فرصت برای تمامی نخبگان و خبرگان جامعه برای مشارکت در علم و عمل حکمرانی جمعیت و خانواده، تمامی دارندگان مدرک کارشناسی از دانشگاه های مختلف، امکان ورود به دوره کارشناسی ارشد را خواهند داشت. انتظار می رود، متقاضیانی با ویژگی های ذیل، آمادگی بیشتری برای ادامه تحصیل در دوره کارشناسی ارشد رشته حکمرانی جمعیت و خانواده داشته باشند:

- ویژگی های عمومی: متخلق به اخلاق و آداب اسلامی-ایرانی، دارای حسن اشتهار و علاقه مند به مشارکت های علمی و اجتماعی با محوریت خانواده در جامعه، دارای نگاه مثبت به نهاد خانواده و کارکردهای آن در نظام اجتماعی
- ویژگی های علمی و تخصصی: انتظار می رود دانشجویان رشته های حوزه علوم انسانی، علوم اجتماعی و علوم رفتاری نسبت به سایر رشته های کارشناسی، برای گذراندن این دوره، آمادگی علمی بیشتری داشتند باشند. پژوهش و تجربه میدانی در حوزه مطالعات حکمرانی و خانواده و اشتغال و مشارکت در مراکزی که به مطالعه، پژوهش و عمل در حوزه خانواده در سطح جامعه می پردازند از دیگر ویژگی های مثبت برای متقاضیان این رشته قلمداد می شود.

- پذیرش دانشجو در این رشته از طریق آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته از تمامی رشته های کارشناسی خواهد بود که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می شود.
- تبصره ۱: دانشجویان استعداد درخشان از طریق سهمیه استعداد درخشان، مازاد بر ظرفیت آزمون قابل پذیرش هستند.
- تبصره ۲: دانشجویان مستعد از طریق سهمیه استاد محور، مازاد بر ظرفیت آزمون قابل پذیرش هستند.

- تبصره ۳: گذراندن دروس جبرانی حسب تصمیم گروه آموزشی برای پذیرفته شدگان الزامی است.

چ) شرایط، ضوابط و الزامات اجرا و گسترش رشته؛

دانشگاه تهران به عنوان بزرگترین دانشگاه کشور و نماد آموزش عالی ایران، در حوزه‌های مرتبط با خانواده در دانشکده‌ها و مراکز مختلف از جمله مرکز مطالعات زنان و خانواده دانشگاه تهران، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشکده علوم اجتماعی و مانند آن‌ها، منجر به تولید آثار بسیار زیاد علمی و پژوهشی در حوزه مطالعات خانواده و زنان گردیده است و در سالهای اخیر نیز گروه حکمرانی فرهنگی-اجتماعی دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران، با در اختیار داشتن اعضای هیات علمی متخصص با سوابق علمی مناسب، ظرفیت و انباشت دانشی مناسبی را ایجاد نموده است.

دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران، دارای فضاهای آموزشی بحث جمعی و کنفرانسی و کلاس‌های درسی می باشد. همچنین دارای تکنولوژی‌های مناسب آموزشی از جمله بوردهای هوشمند می باشد که برای اجرای این رشته محیطی مطلوب به نظر می‌رسد.

ه) زمینه‌های شغلی حال و آینده

خروجی مطلوب رشته تربیت دانش آموختگانی است که بتوانند اطلاعات و دانش نظری خود را از طریق پژوهش‌های بیشتر گسترش داده و به روز نمایند و در جهت ارزیابی، تحلیل و تدوین سیاست‌های خانواده به کار گیرند. انتظار می‌رود در پایان دوره فارغ التحصیلان در حوزه‌های زیر تسلط پیدا کنند:

- توانایی شناسایی مسائل حکمرانی خانواده
 - توانایی شناسایی سیاست‌های مؤثر بر خانواده و تاثیرات سیاست‌های حکمرانان در حوزه‌های مختلف بر خانواده
 - توانایی شناسایی و تحلیل سیاست‌های موافق و مخالف نهاد خانواده
 - تحلیل روند پیشرفت و تقویت خانواده با توجه به نظام مسائل موجود در حوزه سیاست گذاری خانواده
 - شناخت وضعیت موجود سیاست گذاری خانواده در کشور و توانایی پیشنهاد راهکار برای حرکت به سمت مطلوب
- در پایان دوره دانش آموختگان دارای توانایی ایفای نقش در سطوح مختلف در حوزه‌های زیر خواهند بود:
- ترویج گر حوزه حکمرانی جمعیت و خانواده
 - پژوهش گر حوزه حکمرانی جمعیت و خانواده
 - تحلیلگر حوزه حکمرانی جمعیت و خانواده
 - مشاور حکمرانان و ارگانها و نهادهای سیاست گذار در خط مشی گذاری خانواده محور
- فارغ التحصیلان این رشته می توانند در مراکز، نهادها و سازمان‌های زیر جذب شده و حکمرانی جمعیت و خانواده را در آن‌ها نهادینه نمایند:
- مراکز خط مشی گذاری کشور
 - وزارت خانه ها و نهادهای اجرایی
 - مراکز علمی- آموزشی
 - پژوهش گاه‌های مرتبط
 - سازمان‌های مردم نهاد فعال در زمینه ی خانواده
 - قوه قضائیه

ی) جایگاه تمدنی، فرهنگی و اجتماعی (جایگاه رشته تحصیلی در حوزه تمدنی گذشته، حال و آینده و بافت فرهنگی و اجتماعی کشور)

رشته حکمرانی خانواده‌محور در عین بهره‌گیری از دستاوردهای از رشته‌های مدیریت خانواده، حکمرانی خانواده، مطالعات خانواده یا رشته‌های مشابه که به مناسبات اعضای درون خانواده می‌پردازند و همچنین رشته‌های مطالعات جنسیت و مطالعات زنان، هیچیک از این رشته‌ها نمی‌باشد و یک هویت کاملاً متمایز از این رشته‌ها داشته و اهدافی متفاوت از اهداف این رشته‌ها را دنبال می‌کند. همچنین این رشته صرفاً فردگرا، یا خانواده گرا یا جامعه گرا نیست، بلکه به دنبال ایجاد تناسب بین فرد، خانواده و جامعه است. در واقع از آنجا خانواده و جامعه هر دو از افراد تشکیل شده‌اند، حیثیت فردی، خانوادگی و اجتماعی انسان هر سه اصیل هستند. در نتیجه جهت‌گیری کلان علوم اجتماعی باید برقراری توازن بین حیثیت فردی و خانوادگی و اجتماعی باشد. در واقع حکمرانی خانواده‌محور، درعین خانواده‌محور بودن، فردگرا و جامعه گرا نیز هست. فردگرایی حکمرانی جمعیت و خانواده به این معناست که در این رشته خانواده‌ای محور حکمرانی است که سازگار با تحقق فردیت اعضای خود نیز هست و از رشد و تعالی آن‌ها به عنوان یک فرد انسانی جلوگیری نمی‌کند. همچنین جامعه گرایی حکمرانی جمعیت و خانواده بدان معناست که خانواده‌ای محور حکمرانی است که هر چه بیشتر به تحقق اهداف جامعه گرایانه کمک می‌کند. به بیان دقیق‌تر می‌توان گفت تأکید بر کارکردهای فردی و اجتماعی خانواده و غفلت از کارکردهای فرد و جامعه برای خانواده، حکمرانی خانواده را به سمت فردگرایی یا جامعه گرایی سوق می‌دهد. به عنوان نمونه خط مشی گذاری خانواده محور در کشور آمریکا صراحتاً جهت‌گیری‌های فردگرایانه دارد و خانواده، با این هدف محور تجزیه و تحلیل خط مشی‌های عمومی قرار می‌گیرد که افراد هر چه بیشتر از قیود خانوادگی آزاد شوند و به فردیت برسند. همچنین مانیفست کمونیسم نیز صراحتاً به دنبال حذف قیود خانوادگی به منظور تعلق به جامعه واحد می‌باشد.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی* کارشناسی ارشد حکمرانی جمعیت و خانواده

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	فصلی - عملی		نظری	عملی		
۱	جامعه شناسی خانواده	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۲	نظام خانواده در اسلام	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۳	مسایل جمعیتی ایران	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۴	مبانی مدیریت دولتی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۵	مدیریت توسعه	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۶	مساله یابی و حل مساله	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-

*: گذراندن حداکثر ۱۲ واحد از دروس جبرانی فوق به تشخیص استاد راهنما و با توجه به مقطع تحصیلی پیشین دانشجو امکان پذیر است.

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی* کارشناسی ارشد حکمرانی جمعیت و خانواده

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		نظری	عملی		
۱	مبانی فلسفی: نقد و بررسی نظریه های حکمرانی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۲	خط مشی گذاری و ارزیابی خط مشی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۳	روش های حل مسائل حکمرانی: چالش ها و استراتژی ها ۱	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۴	حکمرانی و امنیت ملی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۵	حکمرانی اسلامی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۶	خط مشی گذاری خانواده (ایجاد، حفظ، گسترش و تعالی)	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-

*: گذراندن ۱۰ واحد از دروس تخصصی فوق به تشخیص استاد راهنما و پیش زمینه تحصیلی دانشجو الزامی است.

جدول (۵)- عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری گرایش حکمرانی جمعیت و خانواده

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۱	ساختار نظام ج.ا.ا. و حکمرانی خانواده محور	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۲	مسائل حکمرانی خانواده محور در ایران و جهان اسلام	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۳	خط مشی گذاری جمعیت و تحلیل روندهای جمعیتی در حکمرانی خانواده محور	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۴	نیازسنجی خانواده با رویکرد پیشرفت کشور	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۵	توانمندسازی خانواده	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۶	نقش خانواده در پیشرفت کشور	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۷	خانواده و سبک زندگی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۸	تفکر سیستمی در حل مسائل اجتماعی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۹	روش ها و فنون خلافتانه حل مسأله	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۱۰	تاریخ تحولات نهاد خانواده	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۱۱	پارادایم های توسعه و پیشرفت	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۱۲	اخلاق حرفه‌ای در حکمرانی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۱۳	متون تخصصی حکمرانی جمعیت و خانواده	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۱۴	روش‌شناسی پژوهش‌های کمی در علوم اجتماعی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۱۵	روش‌شناسی پژوهش‌های کیفی و آمیخته در علوم اجتماعی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۱۶	خانواده و خط‌مشی‌گذاری جمعیتی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۱۷	خط‌مشی‌گذاری فرزندآوری و فرزندپروری	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۱۸	آینده‌پژوهی، تحلیل روند و مسائل نوپدید خانواده	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۱۹	خط‌مشی‌گذاری بازنمایی خانواده در رسانه‌ها	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۲۰	خط‌مشی‌گذاری حقوقی خانواده در جمهوری اسلامی ایران	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		
۲۱	خط‌مشی‌گذاری ارتقای سلامت خانواده	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		

: کارشناسی ارشد حکمرانی جمعیت و خانواده / ۱۶

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه است.	نظری	عملی		
۲۲	آزمایشگاه حکمرانی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲		

*: دانشجو می تواند با نظر استاد راهنما، مسئله پژوهشی، پیش زمینه تحصیلی و تمایل خود ۱۶ واحد از دروس این جدول را انتخاب نماید

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

الف: عنوان درس به فارسی: مبانی فلسفی: نقد و بررسی نظریه‌های حکمرانی			
عنوان درس به انگلیسی:		Philosophical Foundations of Governance	
دروس پیش‌نیاز:		-	
دروس هم‌نیاز:		-	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☐	
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

شناخت و تحلیل مفهوم حکمرانی از انتزاع تا انضمام

اهداف ویژه:

۱. اهداف شناختی:

- شناخت حکمرانی در نگاه پارادایم‌های گوناگون
- شناخت نظریه‌ها و انواع حکمرانی
- شناخت چالش‌های حکمرانی

۲. اهداف رفتاری:

- کسب توانمندی نقد و تحلیل زوایای گوناگون نگاه به مسئله حکمرانی
- کسب توانمندی ارائه مدل حکمرانی متناسب با چالش‌های حکمرانی در ایران

پ) سرفصل‌ها:

۱. تبارشناسی واژه حکمرانی
۲. حکمرانی در نگاه پارادایم‌های گوناگون
۳. حکمرانی حکمرانی
۴. حکمرانی در سیاستگذاری عمومی و مدیریت دولتی
۵. نظریه‌های حکمرانی
۶. انواع حکمرانی
۷. چالش‌های حکمرانی

ت) روش یاددهی – یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کارگاه: بررسی چالش‌های حکمرانی در ایران

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادهی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. نجفی رستاقی، حیدر، و اسمعیلی گیوی، محمدرضا (۱۴۰۱). حکمرانی: رهیافت‌ها و فناوری‌ها، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۲. خان‌محمدی، هادی و خداپرست، عباس (۱۴۰۱). نظریه حکمرانی از منظر اندیشمندان، تهران: انتشارات سازمان جهاد دانشگاهی تهران.
۳. شفریتز، جی.ام، و هاید، آرت.سی (۱۴۰۰). پیشگامان مدیریت دولتی، ترجمه سیدمحمد مقیمی، امیرحسین عبدالعزاده و حسین ایحانی. تهران: انتشارات سمت.
4. Ansell, Christopher, Torfing, Jacob (2022). Theories of Governance, Edward Elgar Publisher.
5. Bevir, Mark (2010). Handbook of Governance, Sage Publication Ltd.

الف: عنوان درس به فارسی: خط‌مشی‌گذاری و ارزیابی خط‌مشی			
عنوان درس به انگلیسی:		Policy Making and Policy Evaluation	
دروس پیش‌نیاز:		نوع درس و واحد	
دروس هم‌نیاز:		پایه ☐ نظری ☐ تخصصی الزامی ☒ عملی ☐ تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒ پروژه/رساله/پایان‌نامه ☐ مهارتی-اشتغال‌پذیری ☐	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت و تحلیل خط‌مشی‌گذاری

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی:

- شناخت مبانی خط‌مشی‌گذاری عمومی
- شناخت نظریات تصمیم‌گیری در مدیریت
- شناخت مدل‌های خط‌مشی‌گذاری
- شناخت مبانی خط‌مشی‌گذاری مسائل حوزه‌های خاص مرتبط

۲) اهداف رفتاری:

- کسب توانمندی نقد و تحلیل شیوه تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری در مورد مسائل حوزه‌های خاص مرتبط
- کسب توانمندی بومی‌سازی مدل‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی متناسب با بافت اجتماعی ایران

مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ماهیت خط‌مشی‌گذاری و ارزیابی خط‌مشی
۲. نظریه‌های کلاسیک تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری عمومی
۳. انواع عقلانیت در تصمیم‌گیری عمومی
۴. نظریه مرحله‌ای خط‌مشی‌گذاری عمومی
۵. نظریه‌های شبکه‌ای و جریانات چندگانه خط‌مشی‌گذاری
۶. چارچوب‌های ارزیابی خط‌مشی عمومی
۷. ارزشیابی عملکرد دولت و حکومت
۸. آزمایشگاه خط‌مشی و حکمرانی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کارگاه: بررسی چالش‌های حکمرانی در ایران
سمینار: بررسی نحوه ارزیابی خط‌مشی عمومی حوزه خاص مرتبط

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

ج) منابع علمی پیشنهادی:

۱. پورعزت، علی اصغر، برهانی، تهمنه، و فقیهی، محمدحسین (۱۴۰۱). آزمایشگاه خط‌مشی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۲. پورعزت، علی اصغر، و سیدرضائی، میریعقوب (۱۳۹۷). ارزشیابی عملکرد دولت و حکومت، تهران: انتشارات سمت.
۳. ساباتی، پل (۱۳۹۳). نظریه‌های فرآیند خط‌مشی عمومی، ترجمه حسن دناایی فرد، تهران: انتشارات صفار
۴. شفریتز و هاید (۱۴۰۰). پیشگامان مدیریت دولتی. ترجمه سید محمد مقیمی، امیرحسین عبدالله‌زاده، حسین ایمانی. تهران: انتشارات سمت.
- 5.

Thomas A. Birkland . (2019). An introduction to the policy process: Theories, concepts, and models of public policy making. London: Routledge.

الف: عنوان درس به فارسی: روش های حل مسائل حکمرانی: چالش ها و استراتژی ها ۱			
عنوان درس به انگلیسی:		Challenges & Strategies (1)	
درس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
درس هم نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
تعداد واحد:		تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	
تعداد ساعت:		تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		پروژه/رساله/ پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐	
		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب:هدف کلی:

فهم نسبت چالش ها و استراتژی ها از زوایای گوناگون

اهداف ویژه:

۱. اهداف شناختی:

شناخت استراتژی های رویارویی با چالش ها

۲. اهداف رفتاری:

کاربست اندیشه های نظری برای رویارویی با چالش های حوزه های خاص مرتبط

پ) سرفصل ها:

۱. مسئله یابی و خلاقیت

۲. همانندسازی

▪ شناخت منطق قیاس، استقراء، ابداعکن و همانندسازی

▪ ساخت های همانندسازی

۳. دانش بومی

۴. تعارض

▪ دموکراسی عمیق: ایده و اجرا

▪ تناثر تعاملی

ت) روش یاددهی – یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

سمینار: ارائه تجربه ملی یا بین المللی کاربرست اندیشه های نظری برای رویارویی با چالش های حوزه خاص و بحث انتقادی در کلاس

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۷۰ درصد

آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. رابرتسون، اس.یان (۱۴۰۰). حل مسئله: دیدگاه هایی از شناخت و علوم اعصاب، ترجمه: حسین زارع و لیلا مرادی. تهران: انتشارات نسل نواندیش.

۲. ریچی، تام (۱۳۹۶). مسائل مخاطره آمیز، آشفته گی های اجتماعی (مدل سازی پشتیبان تصمیم گیری به کمک تحلیل ریخت شناسانه). ترجمه نیلوفر هاشمی. تهران: انتشارات پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.

- Short, Tim. (2015). *Simulation Theory: A psychological and philosophical consideration*. Psychology Press.
- Lewis, M. (2018). *Inside the No (Five Steps to Decisions That Last)* (J. Woodhull, Ed.). Deep Democracy (Pty) Ltd.
- Noveck, B. S. (2021). *Solving Public Problems: A Practical Guide to Fix Our Government and Change Our World*, Ylae University Press.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمرانی و امنیت ملی			
عنوان درس به انگلیسی:		Governance and National security	
درس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
درس هم نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
تعداد واحد:		تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	
تعداد ساعت:		تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	
		پروژه/رساله / پایان نامه ☐	
		مهارتی-اشتغال پذیری ☐	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒	
		مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

فهم نسبت امنیت، منافع ملی و حکمرانی

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- شناخت مفاهیم حوزه امنیت و منافع ملی
- شناخت تطور و تحول مفهوم امنیت
- شناخت گفتمان‌های امنیتی
- شناخت مفهوم امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط

اهداف رفتاری:

- کاربست اندیشه‌های نظری برای تحلیل جایگاه امنیت، منافع ملی و حکمرانی در نگاه علوم سیاسی، جامعه‌شناسی سیاسی، جغرافیای سیاسی و مدیریت دولتی
- کاربست اندیشه‌های نظری برای تحلیل چالش‌های مسئله امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط

پ: سرفصل‌ها:

۱. بررسی مفاهیم حوزه امنیت و منافع ملی
۲. بررسی تطور و تحول مفهوم امنیت
۳. بررسی، تحلیل و نقد گفتمان‌های امنیتی
۴. مکاتب و نظریه‌های امنیت
۵. امنیت چندسطحی (فردی، محلی، فروملی، ملی، منطقه‌ای و جهانی)
۶. تحلیل مفهوم امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط
۷. بررسی نسبت امنیت، منافع ملی و حکمرانی در ایران
۸. نگاهی آینده‌پژوهانه به امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط

(ت) روش یاددهی – یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

سمینار: بررسی چالش‌های حوزه امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط

بازدید علمی: بازدید از یکی از دستاوردهای ارزنده مرتبط با امنیت ملی کشور

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) منابع علمی پیشنهادی:

۱. عبدالله‌خانی، علی (۱۳۹۰)، نظریه‌های امنیت معاصر، تهران موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار، ایران.
۲. کاتزنشتاین، پیتر (۱۳۹۸). فرهنگ امنیت ملی. تهران: دانشگاه عالی دفاع ملی.
۳. کریمی مله، علی و اکبر بابایی (۱۳۹۶). امنیت ملی از منظر امام خمینی (ره). تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.
۴. قالیباف، محمدباقر و مجید غلامی (۱۴۰۲). منطق تحلیل پیچیدگی در دانش ژئوپلیتیک؛ حکمرانی رژیم‌ها در محیط‌های جغرافیایی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران
5. Kennedy, P. (2010). *The rise and fall of the great powers: economic change and military conflict from 1500 to 2000*. Vintage.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمرانی اسلامی			
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic Governance	
عنوان درس به انگلیسی:		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
دروس هم نیاز:		تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد:		تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	
تعداد ساعت:		پروژه/رساله/ پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒	مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- فهم نسبت اسلام و حکمرانی
- آشنایی با مفاهیم مرتبط با حکمرانی نظیر عدالت، اخلاق، مردم سالاری، شایسته سالاری از زاویه آیات و روایات.

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- شناخت حکمرانی اسلامی
- شناخت اندیشه های سیاسی پیامبر (ص) و اهل بیت معصومین (علیهم السلام)

اهداف رفتاری:

- کار بست اندیشه های نظری برای تحلیل اهداف و مختصات الگوی حکمرانی اسلامی

پ: سرفصل ها:

- نسبت عقلانیت و حکمرانی
- نسبت دین و حکمرانی
- اسلام و دموکراسی
- توحید و حکمرانی
- معاد و حکمرانی
- عدالت و حکمرانی
- نبوت، امامت و حکمرانی
- اندیشه های سیاسی پیامبر (ص) و اهل بیت معصومین (علیهم السلام)
- ولایت فقیهان و حکمرانی

ت) روش یاددهی – یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

سمینار: کار بست اندیشه های نظری برای تبیین و پاسخگویی گروه هایی از دانشجویان به مسائل مطرح شده توسط گروه هایی دیگر از دانشجویان با تسهیلگری استاد درس و حضور استادان شاخص حوزه و دانشگاه در مسئله

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- آصف، محمد مهدی، مبانی نظری حکومت اسلامی (بررسی فقهی و تطبیقی) ترجمه محمد سپهری، معاونت مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، ۱۳۸۵، تهران.
- خراسانی، علی، فقه حکومتی، موسسه حدیث لوح و قلم، ۱۳۹۵، قم.

۳. مقیمی، سید محمد، اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، انتشارات نگاه دانش، ۱۴۰۰، تهران.
۴. موسوی خلخالی، سید محمد مهدی؛ حاکمیت در اسلام یا ولایت فقیه؛ قم: دفتر انتشارات اسلامی، چاپ دوم، ۱۴۰۰ ش.
۵. خمینی، سید روح الله؛ ولایت فقیه؛ تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، چاپ یازدهم، ۱۳۹۴ ش.

الف: عنوان درس به فارسی: خط‌مشی‌گذاری خانواده (ایجاد، حفظ، گسترش و تعالی)			
نوع درس و واحد		Family Policymaking (Establishing, Keeping, Expansion, And Excellence)	
		عنوان درس به انگلیسی:	
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:	
☐ عملی ☒ تخصصی الزامی		دروس هم‌نیاز:	
☒ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:
پروژه/رساله / پایان‌نامه ☐		۴۸	تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال‌پذیری ☐		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐		مرتبط با آمایش/مأموریت ☒ موسسه نیست ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تحلیل و تبیین خط‌مشی‌گذاری خانواده با تأکید بر نقش دولت‌ها در ایجاد، حفظ، گسترش و تعالی آن

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با مفاهیم، پیشینه و نظرات رایج مداخله دولت در نهاد خانواده
- شناخت نقش و مداخله دولت در حوزه‌های مختلف خانواده
- شناخت تحولات ساختاری نهاد خانواده در ایران و جهان
- شناخت اصول قانون اساسی در تأکید بر خانواده
- آشنایی با سیاست‌های کلی خانواده و فرزندآوری
- شناخت چالش‌های نظام خانواده در دولت‌ها
- شناخت آسیب‌های اجتماعی نظام خانواده در دولت‌ها

اهداف رفتاری:

- توانایی تحلیل سیستمی تحولات خانواده
- توانایی تحلیل نظریات جهانی نهاد خانواده
- توانایی تحلیل نگرش‌ها و دیدگاه‌های مؤمنانه به خانواده؛ در گستره ادیان الهی
- توانایی درک و تحلیل خط‌مشی‌های نهاد خانواده در آزمایشگاه خط‌مشی‌گذاری عمومی

اهداف انگیزشی:

- تقویت انگیزه نقد خط‌مشی‌گذاری و سیاست‌های دولت در رفع آسیب‌های نهاد خانواده
- ایجاد انگیزه در ارائه راهبردها و راهکارها به دولت جهت گسترش و تعالی خانواده پایدار

پ: سرفصل‌ها:

- مروری بر تحولات ساختاری نهاد خانواده در ایران
- مفاهیم، پیشینه و نظرات رایج مداخله دولت در نهاد خانواده
- مبانی و قلمرو نقش دولت‌ها در نهاد خانواده
- مبانی و علل دولت در نهاد خانواده
- قلمرو نقش مطلوب دولت در نهاد خانواده
- اصول ۱۰-۲۰ و ۲۱ قانون اساسی ایران در تأکید بر خانواده
- حوزه‌های نقش دولت در نهاد خانواده و شناسایی سازوکارهای حقوقی مطلوب
- نقش و مداخله دولت در حوزه ازدواج و تشکیل خانواده
- تحولات ساختاری نهاد خانواده مبتنی بر روندهای جهانی
- تحلیل سیستمی تحولات خانواده (تحولات فرهنگی؛ تحولات سیاسی؛ تحولات اجتماعی؛ تحولات اقتصادی)
- نهاد خانواده در نظریه‌ها و الگوها (مدرنیسم؛ پست‌مدرنیسم؛ الگوی اسلامی-ایرانی)
- نگرش‌ها و دیدگاه‌های مؤمنانه به خانواده؛ در گستره ادیان الهی
- تحریف معنا و مفهوم "آزادی" و تلاش برای غیرمتعهد نمودن جوانان به ارزش‌های اخلاقی
- تضعیف احساس خودارزشمندی و ترویج خودباختگی فرهنگی در نوجوانان و جوانان مسلمان

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تحلیل تاریخی و انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد انتقادی، بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات

الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. اصول ۱۰، ۲۰ و ۲۱ قانون اساسی ایران در تأکید بر خانواده/ <https://rc.majlis.ir/fa/law/show/133615>
 ۲. افروز، غلامعلی. (۱۳۸۶). فرآیند جهانی شدن و چالش‌های فرهنگی: ضرورت حاکمیت ارزش‌ها و اندیشه‌های جهان‌شمول. تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
 ۳. یینا. (۱۳۸۷). خانواده و جهانی شدن. تهران: انتشارات اولیا و مربیان؛ چاپ دوم.
 ۴. سویزی، مهری. (۱۳۹۹). واکاوی مسایل خانواده. تهران: نخستان پارسی.
 5. Kamerman, S. B., & Kahn, A. J. (1978). Family policy: Government and families in fourteen countries.
 ۶. Zimmerman, S. (1995). *Understanding family policy: Theories and applications*. Sage.
- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد
- این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: ساختار نظام ج.ا.ا. و حکمرانی خانواده‌محور				
نوع درس و واحد		The Structure of the Islamic Republic of Iran and Family-Centered Governance		
		عنوان درس به انگلیسی:		
☐ نظری	☐ پایه	دروس پیش‌نیاز:		
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی	دروس هم‌نیاز:		
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:	
پروژه/رساله/پایان‌نامه ☐			۴۸	تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال‌پذیری ☐				
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
مرتبط با آمایش/مأموریت ☐		مرتبط با آمایش/مأموریت ☐		
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐		موسسه نیست ☒		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

شناخت ساختارهای نظام جمهوری اسلامی و دسترسی به منطق تولید آنها

اهداف ویژه:

شناختی:

- آشنایی با ساختارهای رسمی نظام ج.ا.ا. و فلسفه شکل‌گیری آنها
- فهم تطورات ساختاری و تحولات بدست آمده در ساختار نظام
- شناخت دیدگاه‌ها و نظریات مخالفان در خصوص تاسیس یا اصلاحات ساختاری
- شناخت جایگاه خانواده در طراحی ساختاری نظام و آشنایی با روندهای آینده در خصوص ارتقا موقعیت خانواده در ساختارهای نظام

رفتاری:

- توانایی بدست آوردن منطق شکل‌گیری ساختارها در نظام اسلامی و نسبت آن با خانواده‌محوری

انگیزشی:

- تمایل به توسعه مطالعات تخصصی پیرامون ارتقا ساختارها ناظر به اقتضائات آینده

پ: سرفصل‌ها:

- ساختار و مفاهیم همسو، تعریف و انواع
- ضرورت پرداختن به ساختارهای نظام اسلامی
- ساختارهای امضایی و تاسیسی در اسلام و نسبت آن با ساختارهای نظام
- نسبت ساختارها با ماهیت و برون‌داد آن در حکومت اسلامی
- ماهیت نظام سیاسی ایران و فلسفه سیاسی
- مقایسه تطبیقی با ساختارهای کلان در حکومت‌های فعال جهان
- انگاره خانواده‌محوری در گونه‌های ساختاری
- تأثیرات فقه سیاسی بر شکل‌گیری ساختارهای نظام
- آشنایی با مبانی معرفتی قانون اساسی ایران، تمایزات و برتری‌ها

- خانواده و جایگاه آن در قانون اساسی ایران
- ویژگی ها و مختصات ممتاز اسناد بالادستی نظام جمهوری اسلامی ایران
- اهمیت و جایگاه خانواده در اسناد بالادستی ایران

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تدریس با استفاده از رویکرد انتقادی، بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- یوسفی، حیات الله. (۱۳۸۹) ساختار حکومت در اسلام، تهران: کانون اندیشه جوان.
- اکبری، کمال. (۱۳۹۱) تأثیرات فقه سیاسی شیعه بر جمهوری اسلامی ایران، فصلنامه حکومت اسلامی، سال هفدهم شماره ۲ (پیاپی ۶۴).
- طحان نظیف، هادی. (۱۳۹۷) تاثیر صورتبندی ساختارهای حکومتی در نظام سازی اسلامی، دوفصلنامه پژوهشنامه حقوق اسلامی، سال نوزدهم، شماره ۲ (پیاپی ۴۸).
- عمید زنجانی، عباسعلی. (بی تا) مبانی اندیشه سیاسی در اسلام، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- فیرحی، داوود. (۱۳۸۶) نظام سیاسی و دولت در اسلام، تهران: سمت.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: مسائل حکمرانی خانواده محور در ایران و جهان اسلام					
نوع درس و واحد		Issues of Family-Centered Governance in Iran and the Islamic World		عنوان درس به انگلیسی:	
☐ نظری ☐ پایه				دروس پیش نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی				دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری			۲	تعداد واحد:	
☐ پروژه/رساله / پایان نامه				۴۸	تعداد ساعت:
☐ مهارتی -اشتغال پذیری					
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
☒ موسسه نیست					

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تسلط بر مسائل حکمرانی خانواده محور در ایران و جهان اسلام و علاقه به فعالیت در این زمینه

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با نظام مسائل حکمرانی خانواده محور در جهان اسلام
- آشنایی با نظام مسائل حکمرانی خانواده محور در ایران

اهداف رفتاری:

- توانایی شناسایی مسائل حکمرانی خانواده محور در ایران
- توانایی تحلیل و ارزیابی مسائل حکمرانی خانواده محور در ایران

اهداف انگیزشی:

- علاقه و تمایل به مطالعه و پژوهش پیرامون مسائل حکمرانی خانواده محور در ایران و جهان اسلام
- ارزش گذاری برای فعالیت پیرامون مسائل حکمرانی خانواده محور در ایران

پ: سرفصل ها:

- نظام مسائل، تعاریف، ویژگی ها، فواید و موانع آن
- مشکلات، چالش ها و ایده آل های حکمرانی خانواده محور در جهان اسلام
- جایگاه خانواده در نظام حکمرانی ایران و چالش های متعاقب آن
- مسائل ساختاری حکمرانی خانواده محور در ایران
- مسائل خط مشی گذاری، کارآمدی/ عملیاتی شدن خط مشی های حکمرانی با محوریت خانواده در ایران
- مسائل دستگاه ها، قوانین و مقررات حکمرانی با محوریت خانواده در ایران
- مسائل حقوقی و فقهی خانواده و چالش های حکمرانی آن

- ساماندهی متولیان و متصدیان حکمرانی خانواده محور و چالش های متعاقب آن
- چالش های مشارکت موسسات و سازمان های غیردولتی، خصوصی و غیرانتفاعی در امور حکمرانی خانواده محور
- مسائل نظارت بر حکمرانی خانواده محور (توسط مجلس خبرگان، شورای نگهبان، مجلس، سازمان بازرسی)
- نقاط قوت و ضعف مسائل حکمرانی خانواده محور در ایران
- مدل مطلوب حکمرانی خانواده محور در ایران

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- امامی، محمد؛ شاکری، حمید. (۱۳۹۴). حکمرانی خوب و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران. پژوهشنامه حقوق تطبیقی، ۱(۲)، ۵۷-۲۵.
- دادمرزی، سیدمهدی. (۱۳۸۳). بررسی انتقادی طرحی جهانی پیرامون حقوق خانواده در اسلام. فقه و حقوق، ۳.
- دادمرزی، سیدمهدی. (۱۳۹۰). حقوق خانواده / اسلامی در ۳۸ کشور جهان. قم: انتشارات دانشگاه قم.
- زارعان، منصوره؛ زارعان، منیره (۱۳۹۹). خانواده در اسلام. تهران: سمت.
- سالاری فر، محمدرضا. (۱۳۹۶). درآمدی بر نظام خانواده در اسلام. قم: هاجر (مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران).

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد -

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: خط‌مشی‌گذاری جمعیت و تحلیل روندهای جمعیتی در حکمرانی خانواده‌محور			
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی: Population policymaking and Analysis of Demographic Trends in Family-Centered Governance	
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		دروس هم‌نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:
☐ پروژه/رساله / پایان‌نامه			تعداد ساعت:
☐ مهارتی-اشتغال پذیری			
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☒ مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

شناخت، تحلیل و تبیین روند و تحولات جمعیتی ایران و سیاست‌های حاکم بر تحولات آن

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- شناخت سیاست‌های جمعیتی در ایران
- شناخت سیر تحولات جمعیتی در ایران
- شناسایی تحولات ازدواج در ایران
- شناسایی مسائل و مشکلات سالخوردگی در ایران امروز و آینده
- شناسایی مسائل شهرنشینی و روستائینشی در ایران
- شناسایی اصول و قوانین جمعیتی ایران

اهداف رفتاری:

- توانایی درک و تحلیل تحولات جمعیتی ایران
- توانایی مدل‌سازی تحولات جمعیتی با تأکید بر برنامه‌های توسعه ایران
-

اهداف انگیزشی:

- تقویت انگیزه نقد تحولات جمعیتی در گذشته، حال و آینده ایران
- تقویت انگیزه نقد تحولات جمعیتی در گذشته و حال سایر کشورها

پ: سرفصل‌ها:

- سیاست‌های جمعیتی در ایران
- روند باروری و فرزندآوری در ایران

- روند و تحولات ازدواج و خانواده در ایران
- ساختار جمعیت و فرصت طلایی پنجره جمعیتی
- ترکیب سنی و جنسی سالخوردگی در ایران
- سیاست گذاری های سالخوردگی
- روندهای سالخوردگی در سطح کشورها
- مشکلات سالخوردگی
- سالخوردگی موفق آمیز
- چشم انداز های آینده سالخوردگی
- روند و تحولات مهاجرت های ملی و بین المللی
- شهرنشینی و روستانشینی

(ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش سخنرانی و انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

(ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات

الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

(چ) منابع علمی پیشنهادی:

- جمعی از نویسندگان. (۱۳۹۲). تحولات جمعیتی ایران؛ عوامل، پیامدها، راهبردها. تهران: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
- رولاند، دولاند. (۱۳۹۶). سالخوردگی جمعیت زمینه ها، پیامدها، سیاست ها. (ترجمه: یعقوب فروتن). تهران: مرکز تحقیقات زن و خانواده.
- کافمن، اریک؛ گولدستون، جک؛ دوفی تافت؛ مونیکا. (۱۳۹۵). جمعیت شناسی سیاسی: نقش تغییرات جمعیتی در سیاست ملی و امنیت بین المللی. (ترجمه: یعقوب فروتن). قم: موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور.

(ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد -

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: نیازسنجی خانواده با رویکرد پیشرفت کشور				
نوع درس و واحد		Family Needs Assessment: Iran Progress Approach		
		عنوان درس به انگلیسی:		
☐ نظری ☐ پایه		درس پیش نیاز:		
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		درس هم نیاز:		
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:	
پروژه/رساله / پایان نامه ☐			۴۸	تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐				
☐ مرتبط با آموزش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای درس تخصصی اختیاری مشخص شود)		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تسلط بر نیازسنجی خانواده به منظور مشارکت در توسعه کشور و تمایل به فعالیت در این زمینه

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با مفهوم توسعه، توسعه پایدار و جایگاه خانواده در آن
- تحلیل نیازهای مختلف خانواده در تحقق توسعه کشور

اهداف رفتاری:

- توانایی مدل سازی ارتباط تامین نیازهای خانواده و توسعه پایدار کشور

اهداف انگیزشی:

- علاقه به مطالعه، تحقیق و فعالیت در شناسایی نیازهای خانواده در مسیر تحقق توسعه کشور
- ارزش گذاری به نیازسنجی های خانواده در مسیر توسعه کشور

پ: سرفصل ها

- مفهوم توسعه، توسعه پایدار و جایگاه خانواده در آن
- مفهوم نیازسنجی، روش ها و کاربردهای آن
- تاریخچه نیازسنجی های مرتبط با خانواده در کشور و جهان
- نیازهای اقتصادی خانواده به منظور مشارکت در توسعه کشور
- نیازهای فرهنگی خانواده به منظور مشارکت در توسعه کشور
- نیازهای سلامت و بهداشت جسمی و فیزیولوژیک خانواده به منظور مشارکت در توسعه کشور
- نیازهای سلامت و بهداشت روانشناختی خانواده به منظور مشارکت در توسعه کشور
- نیازهای اجتماعی خانواده به منظور مشارکت در توسعه کشور

- نیازهای علمی و آموزشی خانواده به منظور مشارکت در توسعه کشور
- نیازهای فناورانه خانواده به منظور مشارکت در توسعه کشور
- آگاهی و نقش های سیاسی خانواده به منظور مشارکت در توسعه کشور
- سبک شناسی زندگی خانوادگی پایدار و توسعه پایدار کشور
- خانواده و توسعه پایدار؛ نیازسنجی و راهبردهای مشارکت

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش سخنرانی و انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات

الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- صغری، محمود (۱۳۹۳). خانواده و نقش آن در اقتصاد مقاومتی. پژوهش های اجتماعی اسلامی، ۲۰ (۳)، ۷۹-۹۵.
- اطاعت، جواد؛ توکل، متین (۱۳۹۲). زنان و توسعه پایدار در ایران. اطلاعات سیاسی-اقتصادی، ۲۹۲، ۱۹۳-۱۷۰.
- خزایی، میلاد و جمشیدی بورخانی، زهرا و رحمانی، حمیدرضا و افتخاری، سیدرضا (۱۳۹۵). نقش خانواده در دستیابی به توسعه پایدار در بعد اقتصادی، پنجمین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی، تهران، ایران.
- خورشیدی زگلوچه، رضا؛ حبیب پور گتابی، کرم؛ کرم پور، رزا (۱۳۹۷). تعامل بین سبک زندگی پایدار و توسعه پایدار خانواده های روستایی. فصلنامه رفاه اجتماعی، ۶۸، ۳۱۹-۲۸۳.
- رئیسی وانانی، حسین؛ عیوضی، غلامحسین (۱۳۹۱). رسانه و نقش خانواده در تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی. تهران: دین و رسانه.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: توانمندسازی خانواده			
عنوان درس به انگلیسی:		Family empowerment	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی		
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری		
		۲	تعداد واحد:
		۴۸	تعداد ساعت:
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
مرتبط با آمایش/مأموریت		مرتبط با آمایش/مأموریت	
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است		☒ موسسه نیست	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

دیگر:

ب: هدف کلی:

تسلط بر حوزه توانمندسازی خانواده و تمایل به فعالیت در این زمینه

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با مفهوم توانمندسازی، توانمندسازی خانواده
- آشنایی با روش‌های توانمندسازی خانواده
- فهم اثرات توانمندسازی بر خانواده

اهداف رفتاری:

- توانایی درک و تحلیل روش‌های توانمندسازی خانواده و انتخاب و پیشنهاد راهبردهای مناسب
- مهارت طراحی و اجرای اقدامات توانمندساز خانواده

اهداف انگیزشی:

- تمایل به فعالیت در حوزه توانمندسازی خانواده
- ارزش‌گذاری برای فعالیت در حوزه خانواده و توانمندسازی آن

پ: سرفصل‌ها:

- مفهوم توانمندسازی خانواده
- ضرورت توانمندسازی خانواده از نگاه حکمرانی
- تحولات و اقدامات نظری و عملی توانمندسازی خانواده
- پارادایم‌ها، مکاتب و نظریه‌های توانمندسازی خانواده
- خانواده توانمند و حکمرانی کارآمد
- روش‌ها، تکنیک‌ها و ابزارهای توانمندسازی خانواده
- توانمندسازی سلامت و بهداشت جسمی خانواده
- توانمندسازی روانشناختی خانواده

- توانمندسازی اقتصادی و کسب و کار خانواده
- توانمندسازی اجتماعی خانواده
- توانمندسازی فرهنگی خانواده
- توانمندسازی خانواده در مشارکت های سیاسی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات

الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- توزنده جانی، حسن. (۱۳۹۰). آموزش مهارت های زندگی: خانواده متعادل، توانمندسازی، منابع یاری رسانی و تفکر انتقادی. نیشابور: دانشگاه آزاد واحد نیشابور.
- رفیعی فر، شهرام؛ یزدانی، شهرام، مقیمی، داود؛ سیاری، علی اکبر. (۱۳۹۳). راهنمای توانمندسازی خانواده ها برای خودمراقبتی. تهران: مهر راوش.
- بهشتی، احمد. (۱۴۰۰). اندیشه سیاسی تربیتی علوی در خطبه های نهج البلاغه، قم، بوستان کتاب.
- بهشتی، احمد. (۱۴۰۰). خانواده در قرآن، قم، بوستان کتاب.
- سار توریوس، نورمان؛ لف، جولیان؛ ایبور، خوان خوزه لوپز، ایبور؛ ماریو؛ ماج، اوکاشا، احمد. (۱۳۹۵). خانواده ها و اختلالات روانی؛ از فشارهای تحمیل شده بر خانواده ها تا توانمندسازی آن ها. (ترجمه: احمد برجعلی، بیتا آجیل چی، محمد سلیمی) تهران: ارجمند.

- Pallone, L., Dembo, R., Schmeidler, R.J. (2002). Family Empowerment Intervention An Innovative Service for High-Risk Youths and Their Families. UK: Routledge Publication.
- Clarc, W. (2019). Family Leadership and Empowerment: A model for family coaching and family reunification. UK: Willis Dawson Publishing House.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

لف: عنوان درس به فارسی: نقش خانواده در پیشرفت کشور			
نوع درس و واحد		The Role of Families in the Progress of Iran	
عنوان درس به انگلیسی:			
دروس پیش نیاز:			
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
مرتبط با آمایش/مأموریت			
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است			
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه نیست			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی

تبیین پیشرفت خانواده محور به عنوان جایگزین توسعه فرد محور

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- فهم مفهوم خانواده به عنوان نهاد هویت بخش به فرد
- نقد آسیبهای دیدگاه فرد محور مکتب کاپیتالیسم
- فهم نقش خانواده در عرصه های چهارگانه پیشرفت
- فهم نقش خانواده در پیشرفت در نظامهای چهارگانه جامعه
- فهم ثمرات دیدگاه خانواده محور به پیشرفت

اهداف رفتاری:

- توانایی نقد دیدگاه فرد محور و جمع محور در مقابل دیدگاه خانواده محور
- توانایی نقد برنامه های توسعه کشور با دیدگاه خانواده محور

اهداف انگیزشی:

- پرورش انگیزه پیگیری میزان نقش قائل شدن برای خانواده به عنوان محور پیشرفت در برنامه های توسعه هفتم به بعد

پ: سرفصل ها:

- خانواده نهاد هویت بخش به فرد
- خانواده کوچکترین عنصر جامعه
- جایگاه خانواده در اسلام و مکاتب دیگر
- جایگاه خانواده در سبک زندگی اسلامی ایرانی
- دیدگاه فرد محور کاپیتالیستی و دیدگاه جمع محور سوسیالیستی
- دیدگاه خانواده محور اسلامی
- تفاوتهای اساسی دیدگاه خانواده محور اسلامی با دیدگاه فرد محور کاپیتالیستی
- تفاوتهای اساسی دیدگاه خانواده محور اسلامی با دیدگاه جمع محور سوسیالیستی

- جایگاه ارکان سه گانه خانواده در پیشرفت کشور
- آسیب شناسی جایگاه خانواده در برنامه های توسعه کشور
- نقش خانواده در پیشرفت در عرصه های چهارگانه پیشرفت (فکر، علم، زندگی و معنویت)
- نقش خانواده در پیشرفت فرهنگی کشور

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات

الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- احمدی، خدابخش. (۱۳۹۵). شاخص های سلامت خانواده در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت. تهران: الگوی پیشرفت
- احمدی، خدابخش. (۱۳۹۸). مولفه های تحکیم و تعالی خانواده در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت. تهران: الگوی پیشرفت
- ارحامی، آسیه. (۱۴۰۱). تحلیل و ارزیابی محتوایی برنامه های شش گانه توسعه در حوزه زنان و خانواده. تهران: مرکز پژوهش های مجلس
- حسینی، فضا سادات؛ آزاد ارمکی، تقی؛ بهار، مهری. و آذر، هاجر. (۱۴۰۰). تحولات معنایی خانواده در اسناد بالادستی صادره از جانب رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران. الگوی پیشرفت اسلامی ایرانی، سال ۹، شماره ۱، ۱۲۴-۱۰۱.
- زعفرانچی، لیلا سادات. (۱۳۸۵). زنان و خانواده در چهار برنامه توسعه. مطالعات راهبردی زنان، سال ۹، شماره ۳۳
- سمواتی، زهرا؛ سطوتی، جعفر. و زرننگ، محمد. (۱۳۹۵). تحلیلی بر جایگاه زن و خانواده در برنامه های توسعه ای در اسناد فرادستی نظام. مطالعات توسعه اجتماعی ایران. دوره ۸، شماره ۲، ۴۹-۶۸.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: خانواده و سبک زندگی			
عنوان درس به انگلیسی:		Family and lifestyle	
نوع درس و واحد			
☐ نظری ☐ پایه			
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی			
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری			
پروژه/رساله/پایان نامه ☐		۲	
مهارتی-اشتغال پذیری ☐		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐		موسسه نیست ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

دیگر:

ب: هدف کلی:

شناخت، تحلیل و تبیین نظام خانواده و سبک زندگی

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با اهمیت نهاد خانواده
- آشنایی با الگوهای مختلف خانواده
- آشنایی با کارکردهای نهاد خانواده
- آشنایی با عوامل ازدواج موفق
- آشنایی با الگوی خانواده موفق از منظر پیامبر اکرم (ص)
- آشنایی با دیدگاههای مختلف در امر ازدواج
- آشنایی با دیدگاههای فرهنگی و معاصر ازدواج

اهداف رفتاری:

- توانایی در تحلیل و تبیین الگوهای مختلف خانواده
- توانایی در تحلیل و تبیین کارکردهای نهاد خانواده
- توانایی در تحلیل و تبیین الگوی خانواده موفق
- توانایی در تحلیل و تبیین دیدگاههای مختلف در امر ازدواج

اهداف انگیزشی:

- تقویت انگیزه نقد مسائل، کارکردها و دیدگاههای نظام خانواده از منظر رویکردهای جهانی
- تقویت انگیزه نقد مسائل، کارکردها و دیدگاههای نظام خانواده از منظر پیامبر اکرم (ص)
- تقویت انگیزه نقد تطبیقی مسائل، کارکردها و دیدگاههای نظام خانواده

پ: سرفصل ها:

- اهمیت نظام خانواده (رابطه زن و شوهر)

- انتخاب دقیق و ازدواج آسان
- عوامل داشتن خانواده موفق
- مدیریت خانه و خانواده
- تعالی خانواده از نگاه اسلام
- فضای روانی حاکم بر خانواده (سرمایه گذاری گسترده روانی؛ برداشتن نقاب؛ تنش زدایی؛ سلطه گری و سلطه پذیری
- دوگانگی عاطفی و شناختی)
- روابط درون خانواده (الگوهای تعاملی خانواده؛ الگوی پذیرا و پویا؛ الگوی وابسته؛ الگوی سلطه گر؛ الگوی مقابله‌ای؛ الگوی کناره گیر؛ الگوی نامنسجم؛ الگوی زیستی)
- کارکردهای خانواده (کارکردهای وضعی یا برآیندی؛ کارکردهای وظیفه‌ای یا مستمر؛ کارکردهای مأموریتی یا بحرانی؛ کارکردهای مهم خانواده؛ کارکرد زیستی؛ کارکرد روانی؛ کارکرد فرهنگی - تربیتی؛ کارکرد اجتماعی؛ کارکرد اقتصادی)
- مقام و منزلت زن از نگاه پیامبر (ص)
- پیامبر اعظم (ص) و وظایف متقابل زن و شوهر
- پیامبر اعظم (ص) و رابطه برترین زن و شوهر هستی، علی علیه السلام و فاطمه سلام الله علیها
- همسان همسری قاعده جهانی همسرگزینی (تعلق نژادی و گزینش همسر شرایط مرتبط با ساخت اجتماعی؛ همسان همسری از دیدگاه اجتماعی - تحصیلی؛ همسان همسری از نظر امور دینی و مذهبی)

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات

الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- احمدی، علی اصغر. (۱۳۹۴). روانشناسی روابط درون خانواده. تهران: انتشارات مهدی رضایی.
- افروز، غلامعلی. (۱۳۹۳). تحصیلات و تفاوت‌های تحصیلی در ازدواج
- افروز، غلامعلی. (۱۳۹۷). مبانی روان‌شناختی رابطه زن و شوهر از منظر پیامبر اعظم حضرت محمد (ص). تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چاپ نهم.
- بهشتی، احمد. (۱۴۰۰). اندیشه سیاسی تربیتی علوی در خطبه‌های نهج البلاغه، قم، بوستان کتاب.
- بهشتی، احمد. (۱۴۰۰). خانواده در قرآن، قم، بوستان کتاب.
- امینی، ابراهیم. (۱۳۸۹). آشنایی با وظایف و حقوق زن، قم: بوستان کتاب.
- امینی، ابراهیم. (۱۳۹۰). ازدواج، موانع و راه حل‌ها، قم: بوستان کتاب
- سبک زندگی / آیت الله خامنه‌ای /
- سبک زندگی اسلامی از دیدگاه مقام معظم رهبری / مجتبی نوروزی / نشر نسیم رضوان
- سبک زندگی اسلامی در اندیشه مقام معظم رهبری / ابوالفضل احمدی / نشر امیرکبیر
- سبک زندگی / محمد دشتی / انتشارات بشکوه
- سبک زندگی / احمدحسین شریفی / نشر آفتاب توسعه
-
- Kamerman, S. B., & Kahn, A. J. (1978). Family policy: Government and families in fourteen countries.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: تفکر سیستمی در حل مسائل اجتماعی			
نوع درس و واحد		Systems Thinking in Solving Social Problems	
پایه ☐ نظری ☐		عنوان درس به انگلیسی:	
پایه ☐ عملی ☐		دروس پیش نیاز:	
تخصصی الزامی ☐ نظری-عملی ☒		دروس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری ☒ پروژه/رساله / پایان نامه ☐		۲	تعداد واحد:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐		۴۸	تعداد ساعت:
مرتبط با آموختن/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آموختن موسسه است ☐		وضعیت آموختن/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
موسسه نیست ☒			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تسلط بر تفکر سیستمی و نحوه بکارگیری آن در حل مسائل اجتماعی

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- شناخت تفکر سیستمی و مفاهیم کلیدی آن
- آشنایی با اقتضائات بکارگیری تفکر سیستمی در حل مسائل اجتماعی

اهداف رفتاری:

- توانایی بکارگیری تفکر سیستمی در حل مسائل اجتماعی

اهداف انگیزشی:

- احساس نیاز به نگاه به مسائل اجتماعی از دریچه تفکر سیستمی
- شکل گیری و تقویت انگیزه نقد و تحلیل مسائل اجتماعی با رویکرد سیستمی

پ: سرفصل ها

- مفهوم سیستم، ویژگی سیستم ها و عناصر سیستم ها
- طبقه بندی سیستم ها از دیدگاه های مختلف
- ویژگی های اصلی تفکر سیستمی
- اصول، قواعد و الزامات تفکر سیستمی
- علیت و ساختارهای سیستمی
- ضرورت نگاه به مسائل و پدیده ها از دریچه تفکر سیستمی
- موانع تفکر سیستمی
- سیستم های پویا و سیستم های ایستا
- پیچیدگی پویا و پیچیدگی مرکب

- ساختار سیستم های پیچیده
- گونه شناسی موقعیت های سیستمی
- گونه شناسی موقعیت های پیچیده عمومی
- تفسیرپذیری سیستم های اجتماعی

(ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

(ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات

الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

(چ) منابع علمی پیشنهادی:

- سکات، ام توماس. (۱۳۹۹). تفکر سیستمی برای تغییر اجتماعی. ترجمه علی اصغر سعدآبادی و ندا آرامی پور. تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
- چرچمن، چارلز وست. (۱۳۷۵). نظریه سیستم ها. ترجمه رشید اصلانی. تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- حمیدی زاده، محمدرضا. (۱۳۷۹). پویایی سیستم ها. تهران: دانشگاه شهید بهشتی.
- دروسنی، ژوئل. و جون یشون. (۱۳۷۰). روش تفکر سیستمی. مترجم: امیر حسین جهانگللو. تهران: پیشبرد.
- Hester, Patrick T. and Mac G. Adams, Kevin. (2014). *Systemic Thinking Fundamentals for Understanding Problems and Messes*. UK: Springer

(ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: روش‌ها و فنون خلاقانه حل مسئله		
نوع درس و واحد	Creative Problem Solving Methods and Techniques	
عنوان درس به انگلیسی:		
☐ نظری ☐ پایه	دروس پیش‌نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی	دروس هم‌نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
پروژه/رساله / پایان‌نامه ☐ مهارتی-اشتغال‌پذیری ☐	۴۸	تعداد ساعت:
مرتبط با آموختن/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آموختن موسسه است ☐	وضعیت آموختن/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی با روش‌های حل مسئله خلاق

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با فرایند حل مسئله
- آشنایی با فرایند حل مسائل سازمانی
- آشنایی با تکنیک‌های خلاقیت
- آشنایی با روش‌های حل مسئله خلاق

اهداف رفتاری:

- توانایی شناسایی و تعریف مسائل
- پرورش خلاقیت
- توانایی اجرای تکنیک‌های خلاقیت
- توانایی حل خلاقانه مسئله

اهداف انگیزشی:

- انگیزه جستجو و حل تمرین‌های خلاقیت
- انگیزه مطالعه کتابهای خلاقیت و حل مسئله خلاق

پ) سرفصل‌ها:

- چستی مسئله و مسئله عمومی
- چرخه وقوع مسائل عمومی
- سطوح مسائل
- ضرورت نوآوری و خلاقیت به عنوان متمایزکننده سازمان‌ها و نهادهای پیشرو از سازمان‌ها و نهادهای پیرو

- ضرورت تشخیص، تعریف و حل مسائل با استفاده از مدل‌های حل خلاقانه مسأله
 - اصول تشخیص، شناخت و بیان مسأله
 - مراحل عمومی حل مسأله (تحلیل محیط؛ تشخیص مسأله؛ شناخت مسأله؛ ریشه یابی مسأله؛ خلق راه کارهای گوناگون؛ انتخاب از بین راه کارهای مختلف؛ اجرا؛ کنترل)
 - خلاقیت و نوآوری
 - عوامل تسهیل کننده و بازدارنده خلاقیت
 - انواع تفکر (تفکر واگر-تفکر همگرا؛ تفکر افقی-تفکر عمودی)
 - قالب‌های ذهنی و اینرسی تفکر
 - آزمایشگاه حل خلاقانه مسائل حکمرانی خانواده‌محور
- (ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:**

- تحلیل تاریخی و انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد انتقادی، بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری
- (ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):**

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد
 - آزمون پایان نیم سال ۳۰ درصد
 - آزمون پایانی ۴۰ درصد
- (ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:** اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

(چ) منابع علمی پیشنهادی:

- تریسی، برایان. (۱۳۹۵). خلاقیت و حل مسئله. مترجم: مهدی قراچه داغی. تهران: ذهن آویز.
 - حمیدی‌زاده، محمدرضا. (۱۴۰۰). مدل‌سازی و تصمیم‌گیری: ارتقای شناخت، مساله شناختی و راه حل یابی - پژوهش عملیاتی نرم. تهران: ادبیان روز.
 - حل مساله خلاقانه برای مدیران/ مؤلفان: تونی پراکتور، مرتضی چشمه‌نور/ ناشر: دانشگاه عالی دفاع ملی
 - ۱۰۱ تکنیک حل خلاق مسئله، جیمز ام هیگینز، محمود احمدپور داریانی / جیمز ام هیگینز/ نشر امیرکبیر
 - خلاقیت و حل مسئله: آشنایی با شیوه‌های شناسایی/ برایان تریسی/ انتشارات دنیای اقتصاد
 - مهارت حل مسئله/ مایکل اسلون/ برگ و باد
 - Ball, Larry. (2009). *TRIZ Power Tools: Resolving Problems*. USA: Third Millennium Publications.
 - de Bono, Edward. (2015). *Lateral Thinking: Creativity Step by Step*. USA: Harper Colophon.
 - Higgins, James M. (2005). *101 Creative Problem Solving Techniques*. USA: New Management Pub Co.
- (ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد**
- این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: تاریخ تحولات نهاد خانواده		
نوع درس و واحد	The Evolution of the Family Institution's History	
عنوان درس به انگلیسی:		
دروس پیش نیاز:		
دروس هم نیاز:		
تعداد واحد:	۲	
تعداد ساعت:	۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
مرتبط با آمایش/مأموریت	مرتبط با آمایش/مأموریت	
موسسه نیست	موسسه نیست	
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است	مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تسلط دانشجویان بر خانواده و مفهوم و انواع آن در طول تاریخ و نظریات مرتبط

اهداف ویژه:

اهداف شناختی

- آشنایی دانشجویان با کلیات مؤلفه‌های اصلی تاثیر گذار بر خانواده در بستر تاریخ بویژه در تاریخ معاصر
- آشنایی دانشجویان با مکاتب و دیدگاه‌های تاثیر گذار بر خانواده: لیبرالیسم، فمینیسم، مذاهب گوناگون، حقوق بشر
- آشنایی دانشجویان با تاریخچه اقدامات و اسناد بین المللی در حوزه خانواده
- آشنایی دانشجویان با تاریخچه و عوامل تاثیر گذار بر سیاست گذاری خانواده در ایران

اهداف رفتاری:

- توانایی دانشجویان بر تحلیل مفهوم خانواده و نظرات تاثیر گذار و نتایج آن‌ها در بستر تاریخ
- توانایی استفاده از تجربیات تاریخی و مباحث نظری در حوزه خانواده جهت تصحیح دیدگاه‌های موجود

اهداف انگیزشی:

- ایجاد علاقه در مورد مباحث تاریخ خانواده
- ایجاد انگیزه جهت تفکر بیشتر و تحلیل ماهیت خانواده

پ: سرفصل‌ها:

- کلیات: انواع خانواده، توصیف و مفهوم خانواده در جوامع مختلف و نظریات و رویکردها به آن
- اصول ناظر بر ماهیت جمعی خانواده و مطالعه خانواده به عنوان یک هویت جمعی
- تغییر و تحولات اصلی در حوزه ی مؤلفه‌های اصلی (عملی و نظری) تاثیر گذار بر خانواده
- مکاتب و دیدگاه‌های تاثیر گذار بر خانواده: لیبرالیسم، فمینیسم، مذاهب گوناگون، حقوق بشر
- تاریخ حقوق خانواده معاصر و تغییرات آن
- جنبش‌های تاریخی تاثیر گذار بر خانواده

- نگاه های حقوقی تاثیر گذار بر خانواده و تفاوتهای در رویکرد شخص حقوقی یا جمع افراد به خانواده
- تاریخچه اقدامات و اسناد بین المللی در حوزه خانواده
- تاریخچه اقدامات سازمان همکاری های اسلامی در حوزه خانواده
- تاریخ جنبش ها و مسایل تاثیر گذار بر خانواده در ایران
- رویکرد به خانواده در ایران کنونی و راه کارهای حرکت به سمت رویکرد مطلوب

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات

الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- هدایت نیا، فرج الله. (۱۴۰۰). حقوق خانواده در جمهوری اسلامی ایران. تهران: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
- تحول خانواده در بستر مدرنیته/ منصوره لولاآور، محمدامین کشاورز/ انتشارات پشتیبان
- تحولات خانواده پویایی خانواده در حوزه های فرهنگی گوناگون/ جمشید بهنام/ ماهی
- جامعه شناسی تاریخی خانواده/ مارتین سگالن/ ترجمه حمید الیاسی/
- جامعه شناسی تحولات خانواده ایرانی در سه دهه گذشته: نگاهی به تعاملات، ارتباطات و روابط درونی خانواده/ ماریا رحیمی/ آموزشی تالیفی ارشدان
- جامعه شناسی حقوق عمومی «تبیین چگونگی تاثیر تغییرات خانواده بر نظریه دولت»/ مهدی مهدوی زاهد/ مجمع علمی و فرهنگی مجد

- Alger, I., & Cox, D. (2019, November 22). Evolution of the Family: *Theory and Implications for Economics*. *Oxford Research Encyclopedia of Economics and Finance*.
- Itao, K., & Kaneko, K. (2021). Evolution of family systems and resultant socio-economic structures. *Humanities and Social Sciences Communications*, 8(1), 1-11.
- The General Assembly of the United Nations, (1979). The Convention on the elimination of all forms of discrimination against women. Retrieved April, 20, 2006
- Zervogianni, E. (2022). *Routledge Handbook of Family Law and Policy*, edited by John Eekelaar and Rob George.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: پارادایم‌های توسعه و پیشرفت			
نوع درس و واحد		Paradigms of Development and Progress	
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		دروس هم‌نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:
☐ پروژه/ رساله / پایان‌نامه			
☐ مهارتی-اشتغال پذیری			۴۸
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
☒ موسسه نیست			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی با سیر تحولات نظری و عملی توسعه و پیشرفت

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با مفهوم توسعه و پیشرفت
- آشنایی با الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
- آشنایی با پارادایم‌های توسعه و پیشرفت و مبانی نظری آنها

اهداف رفتاری:

- توانایی نقد نظریه‌های توسعه
- توانایی نقد و بررسی برنامه‌های توسعه در ایران و جهان

اهداف انگیزشی:

- علاقه به پیگیری برنامه‌های توسعه و نتایج آنها در ایران
- انگیزه به شرکت در کنفرانس‌های پیرامون الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و برنامه‌های توسعه

پ) سرفصل‌ها:

- مفهوم شناسی توسعه
- سیر تحولات نظری و عملی توسعه
- ضرورت فهم معنای توسعه در دنیای معاصر
- آشنایی با پارادایم‌های توسعه و سیر تحولات نگرش به توسعه
- هستی‌شناسی توسعه

- معرفت شناسی توسعه
- انسان شناسی توسعه
- آشنایی با مکاتب توسعه و سیر تحولات نظریه های توسعه در این مکاتب
- نگرش اسلامی به توسعه
- آسیب شناسی برنامه های توسعه در ایران
- مسیرهای پیش روی توسعه و پیشرفت ایران
- چستی، چرایی و چگونگی تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- احمدی، خدابخش. (۱۳۹۵). شاخص های سلامت خانواده در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت. تهران: الگوی پیشرفت.
- بوذری نژاد، یحیی؛ میرزابابایی، ابوالقاسم؛ طاهری، مسلم. و مرندی، الهه. (۱۳۹۵). مبانی انسان شناختی پیشرفت در حکمت متعالیه. تهران: الگوی پیشرفت.
- پیت، ریچارد. و هارت ویک، الین. (۱۴۰۰). نظریه های توسعه: مناقشات، استدلال ها و گزینه های بدیل. مترجمان: سلیمان میرزایی راجعونی، عادل ابراهیمی لویه، آذین فرهپور. تهران: لویه.
- تقوی، مصطفی. و منادی نوری، صابر. (۱۳۹۵). اندیشه پیشرفت، مسئله تمدنی انسان امروز در گستره ای چهارصد ساله (ارائه چارچوبی نظم یافته از آرای اندیشمندان حول اندیشه پیشرفت در غرب). تهران: الگوی پیشرفت.
- Bhandari, Ravi. (2010). Postmodernism in development studies: The last bastion of the noble savage. *Himalayan Journal of Development and Democracy*, Vol. 5, No.1, pp. 79-86.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: اخلاق حرفه‌ای در حکمرانی			
نوع درس و واحد		Professional Ethics In Governance	
عنوان درس به انگلیسی:			
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		دروس هم‌نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:
☐ پروژه/ رساله / پایان‌نامه			
☐ مهارتی-اشتغال پذیری			۴۸
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐		مرتبط با آمایش/مأموریت ☒ موسسه نیست ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

کاربرد اخلاق حرفه‌ای در حوزه حکمرانی

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با مفاهیم اخلاق حرفه‌ای در منابع اسلامی
- آشنایی با مفاهیم اخلاق حرفه‌ای در ایران
- آشنایی با مفاهیم اخلاق حرفه‌ای در تمدن اسلامی
- آشنایی با اصول اخلاقی در سازمان
- آشنایی با سازمان اخلاق محور
- شناخت چالش‌های اخلاق حرفه‌ای در حکمرانی
- آشنایی اخلاق حرفه‌ای پژوهش

اهداف رفتاری:

- برگزاری کارگاه و سمینار اخلاق حرفه‌ای در ارتباط با انگاره‌های موجود و مطلوب در حکمرانی
- تدوین منشور چندوجهی اخلاقی
- تدوین سند اخلاقی برای حکمرانی شایسته

اهداف انگیزشی:

- شکل‌گیری انگیزه نقد اخلاق حرفه‌ای حکمرانان

پ: سرفصل‌ها:

- چیستی اخلاق حرفه‌ای
- اخلاق حرفه‌ای در ایران باستان
- مبانی و الگوهای اخلاق حرفه‌ای در نهج البلاغه
- اخلاق حرفه‌ای در تمدن اسلامی (وظایف و اختیارات نهاد نظارتی بر رفتار شهروندان در تمدن اسلامی؛ مسئولیت‌های اخلاقی در قبال منافع عمومی)

- سازمان اخلاقی (مفهوم اخلاق سازمانی؛ زیرساخت‌های اخلاق در سازمان؛ سازمان‌های اخلاقی؛ مدیریت اخلاق در سازمان؛ بیانیه‌های اخلاقی در سازمان)
- اصول اخلاقی در سازمان
- منشور چندوجهی اخلاق در سازمان
- عهدنامه‌های اخلاقی منابع انسانی
- انگاره‌ها و اخلاق حرفه‌ای حکمران
- نقش انگاره (انگاره و رفتار ارتباطی درون شخصی؛ نقش انگاره در ارتباط قدسی؛ انگاره و رفتار ارتباطی بین شخصی و برون شخصی)
- مسئولیت‌های اخلاقی رهبران سازمان (نقش محوری مدیران؛ اخلاق‌ورزی در حکمرانی؛ اخلاقی سازی آرمان و اهداف حکمرانی؛ نظام‌مند کردن همه امور در حکمرانی؛ ارزیابی مستمر عملکرد اخلاق در سازمان؛ آموزش و ترویج اخلاق؛ ممیزی اخلاقی تصمیم‌های هیئت مدیره/رئیس؛ سند جامع اخلاق سازمان؛ نظارت بر پایبندی استثنایپذیر به سند اخلاقی سازمان؛ تبلیغ اقدام‌های اخلاقی سازمان)
- چالش‌ها و بررسی‌های تطبیقی (اخلاق قانون‌گذاری؛ نقش تعالی سازمانی در جای‌سازی اخلاق در سازمان؛ راهکار عملی تدوین منشور اخلاقی سازمان)
- اخلاق حرفه‌ای پژوهش

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- فرامرز قراملکی، احد. (۱۳۸۸). اخلاق حرفه‌ای در تمدن ایران و اسلام. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی. چاپ دوم.
- اخلاق حرفه‌ای در مدیریت / امیر یعقوبی، پری‌ناز بنی‌سی / ناشر: رشد فرهنگ
- اخلاق حرفه‌ای در مدیریت با رویکرد اسلامی / محمد مهدی پرهیزگار، روح‌الله حسینی / انتشارات دانشگاه پیام نور
- مدیریت اخلاق حرفه‌ای در سازمان به شیوه جوانمردان / غلامرضا خاکی / نشر فوژان
- Rich, J. M. (1984). *Professional ethics in education*. Charles C Thomas, Publisher, 2600 South First Street, Springfield, IL 62717.
- World Health Organization. (2021). Ethics and governance of artificial intelligence for health: WHO guidance.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: متون تخصصی حکمرانی جمعیت و خانواده		
نوع درس و واحد	Specialized texts on family-centered governance	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش نیاز:
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
پروژه/رساله / پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐		تعداد ساعت:
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☒ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه نیست	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تسلط بر متون تخصصی و اصطلاحات کلیدی حکمرانی جمعیت و خانواده

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات کلیدی حوزه حکمرانی جمعیت و خانواده
- آشنایی با مباحث کلیدی و محوری حوزه حکمرانی جمعیت و خانواده

اهداف رفتاری:

- مهارت کاربرد متون تخصصی در حوزه‌های عملی و نظری حکمرانی جمعیت و خانواده

اهداف انگیزشی:

- تمایل به مطالعه و استفاده از متون تخصصی حوزه حکمرانی جمعیت و خانواده

پ: سرفصل‌ها:

- The concepts and definitions of governance
- Dimensions and components of governance
- Types of governance
- Theories of governance
- Sociology of Governance
- The concepts and definitions of family-centered governance
- Good Governance and family-centered governance
- Evaluation of Governance
- Principal of Governance
- History of governance
- Governance challenges and obstacles

(ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

(ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد

- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- Bevir, M (2007). Encyclopedia of Governance. SAGE Publication.
- Clarc, W. (2019). *Family Leadership and Empowerment: A model for family coaching and family reunification*. UK: Willis Dawson Publishing House.
- Boardway, J., Boardway, M. (2018). *Our Family's Journey: The Nurturance and Empowerment of a Spiritually Gifted and Aware Star Child with Crystalline Energy and his Parents*. Saturn 3 Lightflyers.
- Pallone, L., Dembo, R., Schmeidler, R.J. (2002). *Family Empowerment Intervention An Innovative Service for High-Risk Youths and Their Families*. UK: Routledge Publication.
- Kamerman, S. B., & Kahn, A. J. (1978). *Family policy: Government and families in fourteen countries*.
- Zimmerman, S. (1995). *Understanding family policy: Theories and applications*. SAGE Publication.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد -

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: روش شناسی پژوهش های کمی در علوم اجتماعی			
عنوان درس به انگلیسی:		Quantitative Research Methodologies For The Social Sciences	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:			
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
مرتبط با آمایش/مأموریت		مرتبط با آمایش/مأموریت	
موسسه نیست		موسسه نیست	
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است		مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی با روش های مختلف پژوهش کمی و انجام یک پژوهش با روش کمی

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با مسأله های پژوهشی
- آشنایی با پارادایم های پژوهش
- آشنایی با فرآیند پژوهش
- آشنایی با روش های کمی پژوهش

اهداف رفتاری:

- تمرین گام به گام یک پژوهش علمی توسط دانشجویان

اهداف انگیزشی:

- تقویت انگیزه نقد و تحلیل پژوهش ها و طرح های پژوهشی مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری

پ) سرفصل ها:

- مسأله شناسی پژوهش (تفاوت مسأله، مشکل، هدف، سوال و فرضیه؛ تمرین مسأله شناسی)
- شناخت پارادایم های پژوهشی و تفاوت انواع آن (پارادایم های اثبات گرایی؛ پارادایم های پسااثبات گرایی؛ پارادایم های تفسیری؛ پارادایم های انتقادی؛ پارادایم های پساساختار گرایی (کارکرد گرایی))
- مراحل مختلف پژوهش (مراحل و فرآیند پژوهش های کمی)
- انواع روش شناسی ها بر حسب پارادایم ها (تفاوت رویکرد کمی و کیفی در پژوهش)
- انواع ابزارهای گردآوری داده های کمی (پرسشنامه، مشاهده، آزمون (شناخت ویژگی ها، محاسن، معایب))
- ویژگی های ابزار (روایی در پژوهش های کمی و انواع آن؛ پایایی در پژوهش های کمی و انواع آن)

- تقسیم‌بندی‌های مختلف روش‌های پژوهش (روش‌های پژوهش آزمایشی (پژوهش آزمایشی و انواع طرح‌های آزمایشی)؛ پژوهش پس‌رویدادی (علی-مقایسه‌ای)؛ پژوهش زمینه‌یابی (طولی، مقطعی، دلفی)؛ پژوهش‌های همبستگی و رگرسیونی؛ تفاوت تحلیل مسیر و مدل‌یابی معادلات ساختاری (کلیات)
- ارائه گزارش‌های پژوهش (ارائه گزارش‌های پروژه‌های کلاسی)

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد
- ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- اکبری، مرتضی. (۱۳۹۷). اعتبارسنجی و سنجش کیفیت در پژوهش‌های کمی، کیفی و آمیخته. روش‌شناسی علوم انسانی، ۲۴(۹۴)، صص ۲۳-۴۵.
- بازرگان، عباس. (۱۴۰۲). مقدمه‌ای بر روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته: رویکردهای متداول در علوم رفتاری. (ویرایش پنجم). تهران: دیدار
- خنیفر، حسین. و مسلمی، ناهید. (۱۳۹۸). مبانی و اصول روش‌های پژوهش کیفی. تهران: نگاه دانش
- دلاور، علی. (۱۴۰۱). روش تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی. تهران: نشر ویرایش، چاپ پنجاه و ششم، ویراست پنجم.
- سرمد، زهره؛ بازرگان، عباس. و حجازی، الهه. (۱۴۰۲). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: آگه

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد -

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: روش‌شناسی پژوهش‌های کیفی و آمیخته در علوم اجتماعی		
عنوان درس به انگلیسی:	Qualitative and Mixed Researches Methodology in Social Sciences	
نوع درس و واحد		
دروس پیش‌نیاز:	☐ پایه ☐ نظری	
دروس هم‌نیاز:	☐ تخصصی الزامی ☐ عملی	
تعداد واحد:	۲	☒ تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۴۸	پروژه/رساله / پایان‌نامه ☐ مهارتی-اشتغال‌پذیری ☐
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐ موسسه نیست ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

تسلط بر روی فنون و راهبردهای پژوهش کیفی و آمیخته

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با مبانی معرفت‌شناختی پژوهش‌های کیفی و آمیخته
- آشنایی با تفاوت‌های اساسی روش‌های تحقیق کیفی و کمی
- آشنایی با فرآیند پژوهش‌های کیفی و آمیخته
- آشنایی با راهبردهای پژوهش کیفی و آمیخته

اهداف رفتاری:

- مهارت تدوین طرح پیشنهادی
- مهارت اجرای پژوهش علمی و تدوین گزارش پژوهش
- مهارت تألیف مقاله علمی

اهداف انگیزشی:

- علاقه به مشارکت فعال در جلسات دفاع از پایان‌نامه‌ها به منظور ایجاد آمادگی تدوین پایان‌نامه

پ) سرفصل‌ها:

- لایه‌های مختلف مفاهیم در روش‌شناسی تحقیق (پیاز پژوهش)
- تعاریف پایه در روش‌شناسی تحقیق

- ضرورت فهم روش‌شناسی تحقیق به مثابه فرایند تولید و خلق نظریه‌های علمی
- سیر کلی تحولات پارادایمی علم
- مفروضات پایه و پارادایمی پژوهش‌های کیفی و آمیخته
- تفاوت‌های اساسی روش‌های تحقیق کیفی و کمی
- فرایند پژوهش (شناسایی مسأله، تعریف و بیان مسأله، طراحی سؤال‌های پژوهش، بررسی ادبیات نظری و پیشینه پژوهش و ...)
- روش‌های نمونه‌گیری در پژوهش‌های کیفی و آمیخته
- روش‌های گردآوری داده‌ها (مصاحبه، مشاهده، پرسشنامه، بررسی اسنادی، گروه‌کانونی و ...)
- روش‌های تحلیل داده‌ها در پژوهش‌های کیفی و آمیخته
- راهبردهای پژوهش کیفی
- طرح‌های پژوهش آمیخته

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- American Psychological Association. (2020). *Publication Manual of the American Psychological Association, Seventh Edition*. Washington: American Psychological Association.
- Creswell, John W. (2014) *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*. (4th Edition). California: Sage.
- Creswell, John W. and Plano Clark, Vicki L. (2017). *Designing and conducting mixed methods research*. Thousand Oaks: Sage.
- Neuman, W. Lawrence. (2014). *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches*. Pearson.
- Olsen, Wendy. (2022). *Systematic Mixed-Methods Research for Social Scientists*. Switzerland: Springer International Publishing.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: خانواده و خط‌مشی‌گذاری جمعیتی			
عنوان درس به انگلیسی:		family and population policies	
نوع درس و واحد			
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
دروس هم‌نیاز:		تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐ تخصصی اختیاری ☒ موسسه نیست ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تحلیل و تبیین سیاست‌های خانواده و خط‌مشی‌گذاری جمعیتی

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با عوامل زمینه‌ای، شرایط و روندهای موثر بر خانواده
- آشنایی با مسائل مربوط به خانواده و اثراتی که برخی از سیاست‌ها بر خانواده می‌گذارد.
- آشنایی با سیاست‌های مرتبط با زنان و خانواده

اهداف رفتاری:

- توانایی تحلیل و تبیین مسائل و چالش‌های خانواده
- توانایی تحلیل و تبیین سیاست‌های جمعیتی ایران

اهداف شناختی:

- تقویت انگیزه نقد و ارائه راهبردها جهت سیاست‌های خانواده
- تقویت انگیزه نقد و ارائه راهبردها جهت خط‌مشی‌گذاری جمعیتی

پ: سرفصل‌ها:

- جمعیت‌شناسی خانواده (چرخه زندگی خانواده؛ تغییرات در ساختار خانواده؛ انحلال ازدواج؛ ازدواج مجدد؛ اندازه و ترکیب خانوار؛ باروری)
- مقدمه‌ای بر تحلیل سیاستی (سیاست‌ها و برنامه‌های بین‌المللی)
- انواع سیاست‌های جمعیتی (دیدگاه‌های نظری مرتبط با سیاست‌های جمعیتی؛ تاثیر سیاست‌های دولتی بر رفتارهای جمعیتی؛ سیاست‌های خانواده؛ سیاست‌های ادغام کار، خانواده و مراقبت از فرزندان)
- سیاست‌های جمعیتی و زنان سیاست‌های اشتغال زنان؛ سیاست‌های توانمندسازی زنان؛ سیاست‌های آموزش و اشتغال برای زنان؛ سیاست‌های مراقبت از کودکان)

- استفاده از شاخص‌ها برای تجزیه و تحلیل سیاست‌های خانواده
- دیدگاه چرخه زندگی خانوادگی
- دیدگاه مسیر زندگی خانوادگی
- خانواده و سیاست‌های اجتماعی
- ارزیابی سیاست‌ها: نقش تحقیقات اجتماعی
- مفهوم کار خانگی
- زنان در کشاورزی، زنان در صنعت

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- Andersen, J., & Siim, B. (2004). Introduction: The politics of inclusion and empowerment—gender, class and citizenship. In *The politics of inclusion and empowerment: Gender, class and citizenship* (pp. 1-18). London: Palgrave Macmillan UK.
- Arjun. Y. Pangannavar, *Self help groups and women empowerment in India*, NewCentury Publications, 2012.
- Breitzkreuz, R., & Swallow, B. (2019). *Critical policy analysis: Using focus groups to explore social policy in India*. Sage Research Methods Cases: Politics & International Relations.
- C. Beere (1979). "Women and Women's issues – A Hand book of tests and
- Day Rosemary. 1985. *The Changing experience of Women: Unit 7: Women in the Household and Unit 8: Development of Family and Work in Capitalist Society*. Milton Keynes: Open University Press.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: خط‌مشی‌گذاری فرزندآوری و فرزندپروری				
نوع درس و واحد		Childbearing And Childrearing Policymaking		عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☐ پایه			دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی			دروس هم‌نیاز:
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:
☐ پروژه/رساله / پایان‌نامه				تعداد ساعت:
☐ مهارتی-اشتغال پذیری				۴۸
مرتبط با آمایش/مأموریت		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی		
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است		اختیاری مشخص شود)		
		☒ موسسه نیست		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

تحلیل، تبیین و نقد خط‌مشی‌گذاری فرزندآوری و فرزندپروری

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با اندیشه فرزندآوری و فرزندپروری
- آشنایی با مفاهیم و زمینه‌های باروری و فرزندآوری
- آشنایی با خط‌مشی‌گذاری و سیاست‌های باروری و فرزندآوری
- آشنایی با سیر تغییرات باروری در ایران و جهان
- آشنایی با حقوق و وظایف خانواده
- آشنایی با سیاست‌های فرزندپروری و ابعاد آن

اهداف رفتاری:

- توانایی در برگزاری کارگاه‌های آموزشی فرزندآوری
- توانایی در برگزاری کارگاه‌های آموزشی فرزندپروری

اهداف انگیزشی:

- تقویت انگیزه نقد و تحلیل خط‌مشی‌گذاری فرزندآوری
- تقویت انگیزه نقد و تحلیل خط‌مشی‌گذاری فرزندپروری

پ) سرفصل‌ها:

- مقدمه (خانواده، بستر شکفتن؛ همسران دل‌آرام)
- اندیشه فرزندپروری (قبل از تولد؛ انعقاد نطفه؛ آغاز رشد و تحول جنین)
- فرزندآوری؛ مفاهیم و زمینه‌ها (مفاهیم و زمینه‌های زیستی؛ مفاهیم و زمینه‌های اقتصادی-اجتماعی [فرزندآوری و تحصیلات والدین؛ فرزندآوری و اشتغال زنان؛ فرزندآوری و درآمد و هزینه‌های خانواده]؛ مفاهیم و زمینه‌های فرهنگی: نگرش‌ها و هنجارها [اندازه ایده‌آل خانواده؛ ترجیح جنسیتی؛ ارزش فرزند])

- خط‌مشی‌های فرزندآوری، موفقیت‌ها و ناکامی‌ها (سیاست‌های کاهش و افزایش فرزندآوری در کشورهای مختلف؛ کنترل مولید؛ بهداشت باروری و تنظیم خانواده؛ مشوق‌های مالی؛ برقراری تعادل میان خانواده و کار)
- دیدگاه‌ها و نظریه‌های باروری (هزینه و منافع فرزندان؛ انتخاب عقلانی؛ جریان ثروت بین نسلی؛ برابری جنسیتی؛ اجتناب از ریسک؛ تغییر نیازها و ارزش‌ها)
- سیر تغییرات باروری (گذار باروری؛ باروری زیر سطح جانشینی، عوامل و چالش‌ها؛ تغییرات باروری در جهان؛ تغییرات باروری در ایران)
- وظایف و حقوق متقابل (روابط والدین و فرزندان؛ محیط برای کودکان؛ عزت نفس و رشد کودک)
- فرزندپروری و ابعاد آن (خط‌مشی‌ها و سیاست‌های فرزندپروری؛ آیین فرزندپروری؛ روند علم در فرزندپروری؛ عوامل تعیین‌کننده فرزندپروری؛ سبک‌های فرزندپروری؛ آسیب‌های اجتماعی بر فرزندپروری؛ تأثیرات فرهنگ بر فرزندپروری؛ حمایت‌های معطوف به فرزندپروری)

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد
- ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- افروز، غلامعلی. (۱۳۹۴). روان‌شناسی ازدواج و شکوه همسری: تهران: دانشگاه تهران.
- افروز، غلامعلی. (۱۳۹۶). روان‌شناسی فرزندآوری و فرزند. تهران: دانشگاه تهران.
- افروز، غلامعلی. (۱۴۰۰). مبانی روان‌شناختی: اندیشه فرزندآوری و مطلوب‌ترین رویکرد فرزندپروری. تهران: موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران.
- تربیت کودک برای مغزی یکپارچه/دنیل جی سیگل، تینا پین براین/انتشارات پندار تابان
- کودک، خانواده، انسان/ادل فیبر ایلین مزلیش/ترجمه گیتی ناصحی/نشر نی
- فرزندپروری از درون به برون/دانیل سیگل، مری هارتسل/نشر آسیم
- Schultz, T. Paul, (2007) "Population Policies, Fertility, Women's Human Capital, and Child Quality", Economic Growth Center, Yale University.
- Wanda Cabella and Mathias Nathan (2018), "Challenges Posed by Low Fertility in Latin America and the Caribbean", UNFPA.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: آینده پژوهی، تحلیل روند و مسائل نوپدید خانواده			
نوع درس و واحد		Future Research, Trend Analysis And Emerging Issues of Family	
		عنوان درس به انگلیسی:	
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری			تعداد واحد:
☐ پروژه/ رساله / پایان نامه			۲
☐ مهارتی-اشتغال پذیری			۴۸
مرتبط با آموزش/مأموریت		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی	
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☒ موسسه نیست		اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

تسلط بر مسائل آینده پژوهی در مسائل نوپدید خانواده

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با مفهوم آینده پژوهی
- درک مفهوم مسائل نوپدید خانواده در حیطه خانواده
- شناخت مفهوم آینده پژوهی و تحلیل روند و مسائل نوپدید خانواده
- درک ثمرات بلندمدت آینده پژوهی و مسائل نوپدید خانواده

اهداف رفتاری:

- توانایی در حوزه ارائه طرح های آینده پژوهی
- اجرای طرح مسائل نوپدید در حوزه خانواده

اهداف انگیزشی:

- تمایل به درس و تقویت انگیزه در راستای فعالیت در حوزه آینده پژوهی و مسائل نوپدید خانواده

پ: سرفصل ها:

- مبانی آینده پژوهی
- ضرورت پرداختن به آینده پژوهی
- نواندیشی برای هزاره ی نوین: مفاهیم، روش ها و ایده های آینده پژوهی
- آشنایی با سناریوسازی و رویکردها
- شناخت تغییر و تحولات در مؤلفه های اصلی این حوزه
- آشنایی با الگوهای مبتنی بر سناریوسازی
- آشنایی با تحلیل روند
- ضرورت تحلیل روند در حوزه خانواده با توجه به نظام مسائل موجود در این حوزه

- شناخت نقاط قوت و ضعف وضعیت موجود خط مشی ها و ساختارها در کشور
- ترسیم وضعیت مطلوب خط مشی ها و ساختارها
- آشنایی با مسائل نوپدید و تاریخچه آن
- مسائل نوپدید خانواده
- بررسی تطبیقی مسائل نوپدید خانواده

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادهی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات

الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- ابراهیمی آزاد، زهرا. (۱۳۹۹). خانواده و مسائل نوپدید. تهران: انتشارات موسسه خانواده اسلامی و تربیت معنوی خاتم.
- اکبری، رضا. و دنیایی، ام کلثوم. (۱۴۰۰). جامعه شناسی خانواده و آسیب های نوپدید آن. تهران، آوای نور.
- بل، وندل. (۱۳۹۱). مبانی آینده پژوهی، ترجمه مصطفی تقوی و محسن محقق. تهران: موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی.
- شکریگی، عالییه. (۱۳۹۰). مدرنگرایی و سرمایه اجتماعی خانواده. تهران: انتشارات جامعه شناسان.
- قانع راد، سید امین. (۱۳۹۶). زوال پدرسالاری: فروپاشی خانواده یا ظهور خانواده مدنی؟ تهران: انتشارات نقد فرهنگ.
- Lister, Ruth. (2000). "Gender and the analysis of social policy", Rethinking social policy, 22-35, SAGE Publications.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: خط‌مشی‌گذاری بازنمایی خانواده در رسانه‌ها			
نوع درس و واحد		Family Representation Policymaking in the Media	
		عنوان درس به انگلیسی:	
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		دروس هم‌نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری			تعداد واحد:
☐ پروژه/رساله / پایان‌نامه			۲
☐ مهارتی-اشتغال پذیری			۴۸
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه نیست ☒			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

واکاوی ارتباط میان زن و خانواده در رسانه‌ها

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- شناخت مفاهیم و رویکردهای نظری زن و خانواده با رسانه‌ها
- آشنایی با روش‌های مطالعه ارتباط میان زن و خانواده با رسانه‌ها
- بازنمایی مسائل زنان (درب‌گیرنده ویژگی‌های شخصیتی؛ جایگاه و نقش‌های آنان) و خانواده در رسانه‌ها و متون فرهنگی ایران و جهان
- شناخت مسائل زنان، جنسیت، و خانواده بر رسانه‌ای شدن
- بازنمایی مسائل زنان، جنسیت، و خانواده بر رسانه‌ای شدن در سایر رسانه‌ها
- آشنایی با سیاست‌ها و شیوه‌های بازنمایی زنان و خانواده در رسانه‌ها و فرهنگ در ایران و جهان
- آشنایی با میزان و چگونگی نقش‌آفرینی زنان در سازمان‌های رسانه‌ای

اهداف رفتاری:

- توانایی ساخت معنا پیرامون موضوعات و مسائل زنان و خانواده در رسانه‌ها

اهداف انگیزشی:

- تقویت انگیزه نقد سیاست‌های خانواده در رسانه ایران
- تقویت انگیزه نقد سیاست‌های خانواده در رسانه جهان

پ) سرفصل‌ها:

- ارتباط میان حوزه مطالعات زنان و مطالعات رسانه
- بازمینی تاریخی اندیشه‌ها و مباحث حوزه مطالعات زنان و خانواده درباره رسانه‌ها
- کاربرد مفاهیم و نظریه‌های جامعه‌شناسانه و رسانه‌ای در تبیین ارتباط میان زنان/ خانواده و رسانه‌ها

- معرفی موضوعات اصلی حوزه خانواده و زنان و رسانه‌ها (بازنمایی و سیاست‌های بازنمایی؛ کلیشه‌های جنسیتی و جامعه‌پذیری؛ رویکرد انتقادی به هرزه‌نگاری؛ ایدئولوژی)
- رویکردها به رسانه‌ها و نگرش هریک از این رویکردها به سیاست‌های بازنمایی خانواده و زنان (رویکرد تجربی روانشناسی اجتماعی؛ نظریه کاشت؛ نظریه استفاده و خشنودی؛ رویکرد آیینی؛ ساخت اجتماعی واقعیت؛ رویکرد مطالعات فرهنگی)
- متن‌های رسانه‌ای و زنان؛ بازنمایی نقش‌ها و کلیشه‌های جنسیتی در رسانه‌ها؛
- معرفی روش‌های پرکاربرد مطالعه بازنمایی خانواده و زنان در محتوای رسانه‌ای: تحلیل محتوا؛ نشانه‌شناسی؛ کاربرد روش‌های حوزه مطالعات خانواده در حوزه مطالعات رسانه
- تئوری انتقادی فیلم؛ تماشاگری؛ شی‌انگاری بدن زنانه؛ نگاه خیره مردانه
- زنان و دریافت رسانه‌ای؛ مخاطب‌پژوهی (تفسیر و تجربه مخاطبان واقعی) (خوانش رمان؛ تلویزیون و خانواده و زنان و نمایش‌های آبکی)
- زنان و اینترنت (رویکردها: از شکاف دیجیتال تا سایبرفمینیسم؛ آسیب‌شناسی مصرف اینترنت و خانواده؛ بازنمایی زندگی روزمره زنان در رسانه‌های اجتماعی)

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- توسلی افسانه و مهدیه حیدری. (۱۳۹۴). زن و هنر: بازنمایی زنانه در رسانه. انتشارات فرهیختگان.
- زواره، انسیه. (۱۳۹۶). بررسی جامعه‌شناختی میزان سواد رسانه‌ای بین نسلی زنان. انتشارات پشتیبان.
- عبادی، زهرا. (۲۰۲۰). نقش خانواده در مقابله با آسیب‌های فرهنگی رسانه. پژوهشنامه نوین فقهی حقوقی زنان و خانواده، ۱۱(۵)، ۸۸-۱۲۸.
- سبک زندگی؛ فرهنگ، خانواده و رسانه / سید محمدغفار نیکنام راد / انتشارات پشتیبان
- خانواده و آسیب رسانه‌ای، رایانه و اینترنت / نسیم جعفری، عذرا اعتمادی، عاطفه عاصمی / انتشارات یار مانا
- خانواده، سواد رسانه‌ای در رسانه‌های دیجیتال / سیدمحسن میربهرسی و محمدصادق افراسیابی / نشر فارس
- خانواده و مدیریت رسانه / محمدعلی قیصریان / نشر حیات طیه
-
- Byerly, C. M., & Ross, K. (2008). *Women and media: A critical introduction*. John Wiley & Sons.
- Gill, R. (2007). *Gender and the Media*. Polity.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

الف: عنوان درس به فارسی: خط‌مشی‌گذاری حقوقی خانواده در جمهوری اسلامی ایران			
نوع درس و واحد		Family legal Policy in the Islamic Republic of Iran	
عنوان درس به انگلیسی:			
دروس پیش‌نیاز:			
دروس هم‌نیاز:			
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
☐ نظری ☐ پایه ☐ عملی ☒ نظری-عملی		☐ تخصصی الزامی ☒ تخصصی اختیاری ☐ پروژه/رساله / پایان‌نامه ☐ مهارتی-اشتغال‌پذیری	
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه نیست			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی

تسلط بر نظام حقوق خانواده و نهادهای سیاست‌گذار در حوزه خانواده در ایران

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با ساختار نظام حقوق خانواده در جمهوری اسلامی ایران
- آشنایی با تاریخ سیاست‌گذاری حقوقی در جمهوری اسلامی ایران
- آشنایی با نهادهای سیاست‌گذاری خانواده در حکمرانی
- فراگیری اجمالی ساختار نظام حقوقی خانواده و نهادهای مرتبط با آن در ایران
- آشنایی با ترکیب فقه، حقوق و نقش عرف در نظام حقوقی ایران
- آشنایی با مکتب حقوق نوشته و نحوه انعکاس مسایل اجتماعی در قانون‌گذاری

اهداف رفتاری:

- توانایی تحلیل عوامل موثر حقوقی بر تغییر و تحولات خانواده

اهداف انگیزشی:

- ایجاد انگیزه برای مطالعه و تحلیل نهادها و سیاست‌های حقوقی مؤثر بر نهاد خانواده
- ایجاد علاقه برای پیشنهاد اصلاح نهادهای موجود و عملکرد آنها برای ارتقای حکمرانی خانواده‌محور

پ: سرفصل‌ها:

- کلیات حقوق (فلسفه حقوق، رابطه فقه و حقوق با سایر علوم مرتبط، قلمرو و غایت نظام حقوقی و نظام فقهی)
- ضرورت مطالعه ی سیاست‌گذاری خانواده و نهادهای سیاست‌گذار در ایران

- کلیات نظام حقوق خانواده در ایران (تشکیل خانواده؛ انواع نکاح در اسلام: تک همسری، ازدواج موقت، تعدد زوجات و شرایط آن؛ آثار نکاح [تکالیف مشترک زوجین، تکالیف زوجه؛ تمکین عام و خاص؛ تکالیف زوج؛ نفقه؛ مهریه؛ مسکن]؛ انحلال خانواده؛ فسخ نکاح؛ طلاق؛ موجبات طلاق؛ آثار طلاق؛ تشریفات طلاق)
 - اصول حاکم بر نظام حقوقی خانواده در اسلام و تطبیق آن با قوانین در ایران
 - اصول ناظر بر ماهیت جمعی خانواده
 - تاریخ حقوق خانواده از مشروطه تاکنون و تغییرات آن
 - نهادهای سیاست گذار در خانواده در ایران (مجلس شورای اسلامی، شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام و نظام قضایی)
 - مطالعه روند تغییر سیاست گذاری خانواده در نظام حقوقی نوشته
 - مطالعه نقش عرف و تغییرات اجتماعی در فقه و حقوق و بازتاب آن در حکمرانی
 - ترسیم وضع مطلوب در سیاست گذاری خانواده و راهکارهای دستیابی به آن
- ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :**
- روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری
- ث) روش ارزشیابی (پیشنهادهای):**
- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
 - آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد
- ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:** اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز
- چ) منابع علمی پیشنهادی:**
- حکمت نیا، محمود و همکاران. (۱۳۸۸). *فلسفه حقوق خانواده* (ج ۲). تهران: نشر شورای فرهنگی اجتماعی زنان.
 - عموزاده مهدیرجی، حنیف. (۱۳۹۶). *سیاستگذاری خانواده و تغییرات اجتماعی در جمهوری اسلامی ایران*. سیاستگذاری عمومی، ۳(۱)، ۱۳۳-۱۵۲.
 - هدایت‌نیا، فرج‌الله. (۱۴۰۰). *حقوق خانواده در جمهوری اسلامی ایران*. تهران: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
 - هدایت‌نیا، فرج‌الله. (۱۴۰۰). *طراحی نظام جامع حمایت خانواده*. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
 - Aghajanian, A. (2001). *Family and family change in Iran*. Department of Sociology Fayetteville State University. Fayetteville NC 28301.
 - Yassari, Nadjma, ed. *Changing God's law: The dynamics of Middle Eastern family law*. Routledge, 2016.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: خط‌مشی‌گذاری ارتقای سلامت خانواده			
نوع درس و واحد		Family legal Policy in the Islamic Republic of Iran	
عنوان درس به انگلیسی:			
دروس پیش‌نیاز:			
دروس هم‌نیاز:			
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
☐ نظری ☐ پایه ☐ عملی ☒ نظری-عملی		☐ تخصصی الزامی ☒ تخصصی اختیاری ☐ پروژه/رساله / پایان‌نامه ☐ مهارتی-اشتغال‌پذیری	
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐ مرتبط با آمایش/مأموریت ☒ موسسه نیست			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب) هدف کلی:

آشنایی تحلیل و تبیین خط‌مشی‌گذاری ارتقای سلامت خانواده

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با تعاریف تخصصی سلامت خانواده
- شناخت مبانی و اصول ارتقاء سلامت خانواده
- آشنایی با سطوح ارتقاء سلامت خانواده
- آشنایی با دیدگاه‌های ارتقای سلامت خانواده

اهداف رفتاری:

- تسلط دانشجویان با حقوق عاطفی خانواده
- تسلط دانشجویان با نگرش‌های مختلف خانواده به ازدواج‌های مرسوم
- توانایی برگزاری کارگاه‌های ارتقای سلامت خانواده

اهداف انگیزشی:

- انگیزه پیگیری سلامت عاطفی- روانی خانواده
- انگیزه پیگیری سلامتی معنوی خانواده

پ) سرفصل‌ها:

- تعاریف: واژه‌های تخصصی سلامت خانواده
- کاملترین رابطه در گستره هستی
- اصول و معیارهای کفویت و انتخاب همسر

- حقوق عاطفی زن و شوهر (حمایت اعضا خانواده از یکدیگر)
- نظام خانوادگی سنتی (حفظ سلامت و پیشگیری از مشکلات)
- اصول ارتقاء سلامت (توانمندسازی؛ مشارکتی؛ کل نگر؛ عادلانه؛ بین بخشی؛ پایدار؛ چند استراتژی)
- راهکارهای ارتقای سلامت خانواده محور
- سطوح ارتقاء سلامت از دیدگاه سازمان بهداشت جهانی (توسعه مهارت های شخصی؛ ایجاد محیط های حمایتی؛ تقویت اقدام جامعه؛ توسعه خط مشی عمومی؛ جهت دهی مجدد خدمات بهداشتی)
- مطالعه دیدگاه های ارتقای سلامت برای سلامت خانواده
- رابطه مذهب و سلامت روان (اقامه نماز در دوران کودکی و نوجوانی و ...)
- قوانین رویاروی خانواده (بدآموزی اجباری و لزوم مراقبت از فکر دانش آموزان؛ همجنس بازی رویاروی خانواده)

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش سخنرانی، تحلیل انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد
- ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- افروز، غلامعلی. (۱۴۰۰). انجمن های علمی و ضرورت هم اندیشی در واژه گزینی های تخصصی و تعاریف علمی. *توانمندسازی کودکان استثنایی* 12(2), -. doi: 10.22034/ceciranj.2021.144736
- تبریزی، مصطفی؛ دیبائیان، شهرزاد؛ کاردانی، مژده؛ جعفری، فروغ (۱۳۸۵). فرهنگ توصیفی خانواده و خانواده درمانی. تهران: فراروان.
- جمعی از نویسندگان. (۱۳۹۵). خانواده در سیمای نماز. تهران: انتشارات اولیا و مریان.
- گاردنر، ویلیام. (۱۳۹۶). جنگ علیه خانواده. (ترجمه: معصومه محمدی). تهران: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
- Barnes, M.; Carl, L.; Hanson, M.; Magnusson, B.; Crandall, A.; and Bradford, G. (2020). Family-Centered Health Promotion: Perspectives for Engaging Families and Achieving Better Health Outcomes. *INQUIRY*, 57: 1–6.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه حکمرانی			
عنوان درس به انگلیسی:		Governance Laboratory	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
دروس هم نیاز:		تخصصی الزامی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☒	
		پروژه/ رساله / پایان نامه ☐	
تعداد ساعت:	۴۸	مهارتی-اشتغال پذیری ☐	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه ☐ نیست ☒	
		مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب:هدف کلی:

تسلط بر مطالعات تجربی و آزمایشگاهی در حوزه حکمرانی جمعیت و خانواده

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- آشنایی با مفهوم مطالعات تجربی و آزمایشگاهی حکمرانی
- آشنایی با روش ها و تکنیک های حکمرانی تجربی و حکمرانی

اهداف رفتاری:

- توانایی استفاده از روش های تجربی و آزمایشگاهی در حل مسائل حکمرانی

اهداف انگیزشی:

- تمایل و علاقه به استفاده از روش های تجربی و آزمایشگاهی در حل مسائل حکمرانی

پ: سرفصل ها:

- آشنایی با حکمرانی تجربی و آزمایشگاهی
- رویکردهای حاکم بر آزمایشگاه های حکمرانی
- ضرورت آزمایشگاه حکمرانی
- راه اندازی و ساختاردهی به آزمایشگاه حکمرانی
- روش شناسی کار آزمایشگاهی در آزمایشگاه حکمرانی
- ابزارهای آزمایشگاه حکمرانی
- فرایندها و نحوه کار آزمایشگاه حکمرانی
- فواید و آثار مثبت آزمایشگاه حکمرانی در مساله یابی و حل آن ها
- چالش ها و محدودیت های آزمایشگاه حکمرانی

ت) روش یاددهی – یادگیری متناسب با محتوا و هدف :

روش آزمایشگاهی و عملی در تدریس و استفاده از رویکرد بحث و کار گروهی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- پورعزت، علی اصغر؛ برهانی، تهمینه؛ فقیهی، محمد محسن (۱۴۰۱). آزمایشگاه خط مشی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
 - پورعزت، علی اصغر (۱۴۰۰). طراحی آزمایشگاه خط مشی و آرایش بخردانه صحنه تصمیم، برای اجتناب از داستان آزمون و خطا در عرصه حکمرانی قوه مجریه. مدیریت سازمان‌های دولتی، ۹(۳)، ۱۶۰-۱۶۹.
 - Sabel, C., Zeitlin, J. (2012). *Experimentalist Governance in the European Union: Towards a New Architecture*. Oxford University Press.
 - Almirall, Esteve, and Jonathan Wareham. 2011. "Living Labs: Arbiters of Mid- and GroundLevel Innovation." *Technology Analysis & Strategic Management* 23 (1): 87-102.
 - Bernholz, L. (2018). Tracey Gyateng, Rod Clark, and Justine Hastings. Digital Impact. Data Labs: Improving Access to Government Data. *Digital Impact*, February 15, 2019. <https://digitalimpact.io/data-labs-improving-access-to-government-data/>.
- ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: پایان نامه		
عنوان درس به انگلیسی:	Thesis	
دروس پیش نیاز:		
دروس هم نیاز:		
تعداد واحد:	۶	
تعداد ساعت:	ندارد	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
مرتبط با آمایش/مأموریت	مرتبط با آمایش/مأموریت	
موسسه نیست	موسسه نیست	
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است	مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است	
نوع درس و واحد		
پایه	نظری	
تخصصی الزامی	عملی	
تخصصی اختیاری	نظری-عملی	
پروژه/رساله / پایان نامه		
مهارتی-اشتغال پذیری		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

ایجاد انگیزه ی تحقیق در دانشجویان

اهداف ویژه:

۱. انجام یک تحقیق علمی مرتبط با رشته
۲. یادگیری نحوه ی انجام یک تحقیق علمی

پ) سرفصل ها:

بسته به موضوع دانشجو

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

ارایه پایان نامه به صورت نوشته و دفاع از آن در جلسه ی دفاع از پایان نامه

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: بسته به موضوع پایان نامه

چ) منابع علمی پیشنهادی: بسته به موضوع پایان نامه

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه: ندارد -

این درس ملاحظات خاصی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.